

SENATAS PRIĖMĖ VAIKŲ TRANSPORTACIJOS ĮSTATYMĄ

Boston, Mass. — Massachusetts valstybės Senatas vienbalsiai nutarė, kad vaikai turi būti vežami į visas mokyklas nemokamai. Taip pat atšauktas taip vadinamas Curley įstatymas, priimtas 1936 m.

Kai kurie protestantų dvasininkai labai priešinosi šiam biliui. Jie sako, kad gubernatoriui bilių pasirašius, jie kreipsis į Aukščiausią Teismą, kad išspręstų ar tas įstatymas yra konstitucinis.

Parapinės ir kitos privatinės mokyklos sutaupe daug pinigų, tačiau į tą kai kurie protestantai neatsižvelgia.

Senatas priėmė įstatymą prieš streikus

Boston, Mass. — Massachusetts valstybės senatas 24 balsais prieš 13 priėmė bilių prieš streikus. Šį bilių kiek anksčiau buvo jau priėmę

Atstovų Rūmai. Dabar dar valstybės gubernatoriui Paul A. Dever turi jį pasirašyti. Neabejojama, kad pasirašys.

Acheson puola McCarthy

Washington, D. C. — Valstybės sekretorius Dean Acheson griežtai pasmerkė senatorių McCarthy už tai, kad jis esą taikliai iškėlė kaltinimus valdžiai, kad su naikintų žmonių pasitikėjimą šios krizės metu.

Sen. McCarthy girdėjo Acheson kalbą. Jis reporteriui pareiškė savo "didelį nusistebėjimą", dėl tokio valstybės sekretoriaus pareiškimo. McCarthy sakė, kad Acheson "laikosi Trumano - Tydings'o - MacMahono linijos", kuri tikraisiais kriminalistais laiko tuos, kurie bando išskelti viešumon ir prašalinti komunistus iš Valstybės Departamento".

RADO "PRIVATEER" SUŠAUDYTĄ RATĄ

Stockholm — Balandžio 25 d. švedų žvejai Baltijos jūroje ištraukė su tinklais sudužusio lėktuvo ratą, kurio padanga yra suvarstyta kulipomis. Šiame rate yra daug žymių, rodančių, kad jis priklauso balandžio 8 d. dingusiam U.S. patruliniam lėktuvui. Tarp kitų yra firmos pavadinimas "Buffalo, N. Y." Švedijos vyriausybė tą ratą perduoda Jungt. Valst. vyriausybei.

Be to, balandžio 24 d.

Ichiro Izuka, Honolulu komunistų partijos narys, nutraukęs ryšius su ta subversyvine organizacija, teikia pamiškinimus tardymo komisijai, atvykusiai iš Washingtono, D. C.

buvo rasta angliška knyga, kurioje sužymėtos visos radijo stotys. Manoma, kad ši knyga irgi priklausė nužudytiesiems Amerikos lakūnams.

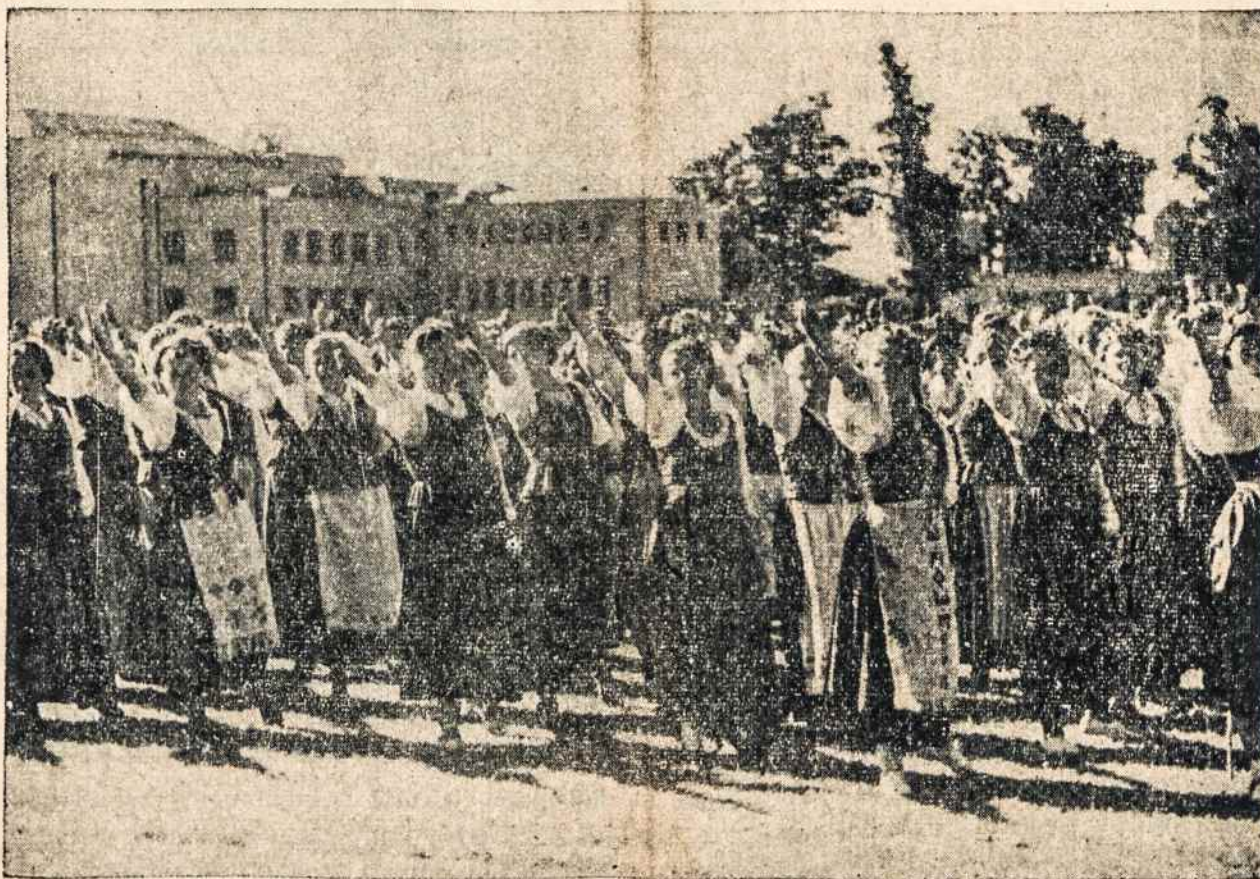
Kaip švedų jūros laivyno štabo viršininkas, Com. Stellan Hermelin, praneša tas lėktuvo ratas plaukiojo Baltijos jūroje apie 40 mylių tiesia linija nuo Palangos į vakarus. Jis mano, kad tas ratas nuo balandžio 8 d. vėjo ir vandens srovės galėjo būti apie 15 mylių atvartas į šiaurę nuo Amerikos lakūnų nužudymo vietos, kur, jo nuomone reikėtų ieškoti 10 žuvusiųjų to lėktuvo įgulos lavonų.

Taigi laikui bėgant, atsiranda vis aiškesnių irodymų, atidengiančių U.S. lakūnų nužudymo paslaptis.

RUSIJA NENORI ATITRAUKTI KARIUOMENĖS IŠ AUSTRIJOS

Londonas — Sovietų Rusija atidėlioja pasirašyti taikos sutartį ir pripažinti Austrijai nepriklausomybę. Jung. Valstybių atstovas pareiškė, kad jau 252 susirinkimas įvyko Austrijos reikalui, kur dalyvavo Jung. Valstybių, Britanijos, Prancūzijos ir Rusijos atstovai, bandydami sudaryti taikos sutartį su Austrija, bet Rusija trukdė ir neprileido.

Sovietų Rusijos atsto-

Laisvės metais Kaunan privažiuodavo būriai jaunų ir mielių lietuvių.

LTB PIRMININKAS PAS ŠV. TĖVĄ

Roma — Balandžio 16 d. šv. Tėvas specialioje audiencijoje priėmė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos pirmininką, p. Jurgį Balčiūną, šiuo metu kaip maldininką besilankantį Romoje. Audiencijos metu p. J. Balčiūnas lietuvių tremtinių vardu įteikė šv. Tėvui adresą, parašytą lotynų kalba, kuriame pareiškia Jo Šventenybei lietuvių termtinių prisirišimą prie Šventojo Sosto ir dėkojo už visokeriopą Jo Šventenybės dvasinę ir medžiaginę paramą lietuviams tremtiniam. Specialiu būdu iškeliamas įsteigimas Apaštališkosios Delegatūros Vokietijos ir Austrijos lietuviams, kuri tiek daug pasitarnavo vadovaudama religiniam lietuvių tremtinių katalikų gyvenimui. Toliau dėkojama šv. Tėvui už Lietuvių Kolegijos įsteigimą Romoje, už leidimą lietuviškosios valandėlės per Vatikano radiją ir, ypatingai, už nuolatinių skatinimų pasaulio katalikų pagalbei vargstantiems tremtiniam, kas, ypač, platų atgarsį rado Amerikos katalikų tarpe ir konkrečiai pasireiškia per NC-WC šalpos organizaciją.

Primenama, kad NC-WC tarpininkavimo dėka labai daug lietuvių

galėjo išemigruoti į JAV. Galiausiai adrese, prašoma, kad šv. Tėvas savo maldose prisimintu kenčiančią ir kovojančią lietuvių tautą ir jai suteiktų savo Apaštališkąjį palaiminimą.

Šv. Tėvas padėkojo jam, o per jį ir visai išblaškytųjų lietuvių bendruomenei, už gražų atminimą ir pareiškė, kad puikiai žinąs jam taip mielos lietuvių tautos šio meto kančias ir meldžias Visagalį, kad mėginimo laikas būtų sutrumpintas. Atsiveikindamas šv. Tėvas laimino patį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdybos pirmininką, o per jį ir visą lietuvių tautą, tiek svetimuose kraštuose išblaškytuosius, tiek tėvynėje žiaurius persekiojimus kenčiančiuosius.

Po audiencijos pas p. Jurgį Balčiūną atsilankė Vatikano radijo lietuviškosios valandėlės vedėjas ir paprašė jo, kaip Vokietijoje esančių lietuvių tremtinių valdybos pirmininko, informacijų apie Vokietijos lietuvius. P. Jurgis Balčiūnas pareiškė, kad šiuo metu pagrindinis Vokietijos lietuvių rūpestis kuo greičiausiai išemigruoti.

Siūlo paimti 10 rusų įkaitų

Philadelphia — Buv. karo meto strategijos viršininkas, gen. W. J. Donovan, pataria tuojau paimti 10 rusų kareivių ir jūrininkų ir juos laikyti įkaitais tol, iki Rusija išpildys visus U.S. reikalavimus dėl pašauto virš Baltijos jūros lėktuvo arba kol negrąžins gyvų ir sveikų 10 lakūnų, nes generolas mano, kad pašauto lėktuvo įgula gali būti gyva laikoma rusų nelaisvėje.

Iš Sovietų Rusijos galima visko laukti, bet abspręsti visus nesupratičius ir reikalavimus be streiko.

RAUDONIEJI PIRATAI BALTIJOS JÜROJE

Stockholmas — Stipriai ginkluotas sovietų minogaudis vėl užpuolė Baltijos jūros atviruose vandenyse švedų žvejus ir norėjo juos pačiuoti. Tačiau, jiems palikus tinklus, pasisekė pasprukti į Švedijos vandenį. Juos nepavyda-

mas, sovietų laivas grįžo atgal į atvirą jūrą.

Neseniai jam buvo pavykę pačiuoti kitus švedų žvejus, kurie tik po ilgo tardymo ir švedų vyriausybės protestų buvo paleisti.

mas, sovietų laivas grįžo atgal į atvirą jūrą.

Neseniai jam buvo pavykę pačiuoti kitus švedų žvejus, kurie tik po ilgo tardymo ir švedų vyriausybės protestų buvo paleisti.

Budenz įvardijo dar vieną raudonąjį

Washington, D. C. — Senatorius McCarthy iš Wisconsin pareiškė Senatui, kad Louis F. Budenz įvardijo dar vieną asmenį — komunistą, kuris turi "labai atsakomingas pareigas" valstybės departamente. Tačiau senatorius Wherry iš Nebraska pareiškė, kas tas asmuo iš valstybės departamento pasitraukė.

LIETUVIŲ SURAŠYMO KLAUSIMU

Cenzo Biuras davė patvarkymą tarnautojams

Chicago. — ALT Vykdomasis Komitetas yra gavęs Bureau of the Census, Washington, D. C. telegramą, kurioje buvo išskeltas nesuprantamas kai kurių gyventojų surašinėtojų nusistatymas žymėti Rusiją kaip Lietuvoje gimusių J.A.V. gyventojų gimimo vietą ir buvo prašyta duoti aiškias instrukcijas gyventojų surašymo personalui visame krašte, kad tokiom klaidom būtų užkirstas kelias.

Cenzo Biuras į ALT telegramą nedelsiant reagavo ir balandžio mėn. 13 d. visam gyventojų surašymo aparatui krašte išsiuntinėjo instrukciją (17th Census Technical Memorandum No. 23), kad Lietuva turi būti nurodyta kaip atsakymas į surašymo lapo klausimus 13 ir 25, jei apklausiamasis taip pareiškia. Šią instrukciją gavo visi gyventojų surašymo sričių ir rajonų viršininkai ir techniniai instruktoriai.

Reikia tikėtis, kad Cenzo Biuro tarnautojai, gavę tokį paaiškinimą iš

Washingtono, liovėsi žymėje "Russia" kaip lietuvių gimimo vietą. Gal būt, jie atitaisys ir klaidas, kurios gyventojų surašymo pradžioje buvo daromos.

ALT Sekretorius.

Marš. Petain šventė 94 m. gimtadienį

Paris — Balandžio 24 d. Prancūzijos I-jo karo maršalas Petain šventė savo 94 m. gimtadienį. Tą progą nuo savo žmonos gavo su 94 žvakutėmis tortą. Tačiau, buvęs narsusis Verderno gynėjas per pirmąjį pasaulinį karą, tepajėgė užpusti tik 22 žvakutes. Pareiškęs, kad tai esąs blogas ženklas.

Dabartiniu metu Petain yra kalinamas vienoje saloje prie vakarinių Prancūzijos krantų.

Paryžiaus advokatas Isorni, kuris 1945 m. gynė maršalą teisme už II-jo pasaulinio karo metu bendradarbiavimą su Vokietija, mano greitai laiku įteikti teisingumo ministrui prašymą, kad Petaino byla būtų pervežiurėta iš naujo.

Suglaustos žinios

▲ Čekoslovakijoje, prieš uždariant JAV informacijos biurus, pagirdę apie tai žmonės skubėjo pirktis knygų. Per dvi dienas atsilankė daugiau kaip 5000 pirkėjų.

▲ Belgijos karalius Leopoldas III laikinai grįžta į sostą, perduoda jį savo sūniui princui Baudouin ir po to vėl apeidžia kraštą, bet tėvo įtaka sūniui yra tokia didelė, kad ir būdamas užsienyje jis galės per jį valdyti kraštą.

▲ Japonijoje labiausiai yra skaitomos dvi knygos: Šventasis Raštas ir Markso "Kapitalas". Japonai nori susigaudyti, kur yra ta tikroji tiesa. Tai kartu parodo ir kokios idejos šiandien rūngiasi pasaulyje.

▲ Sovietų Sąjunga daro stiprų diplomatinį spaudimą Iranui, kad pastarasis priverstų Jung. Valst. ambasadą sustabdyti jos čia leidžiamą informacijų biuletinį.

▲ Italijos raudonieji balandžio 26 d. įsakė kurstyti Italijos darbininkus, kad gegužės 1 d. sukeltų Italijoje demonstraciją.

▲ Admirolas Emilio Ferreri, Italijos laivyno štabo viršininkas, balandžio 26 d. išskrido į Jung. Valst. kur jis bus svečias adm. Forrest P. Sherman, U.S. laivyno štabo viršininko.

▲ Lordas Layton, liberalas, atsisakė iš vadovaujamos vietos dviejuose Londono liberalų laikraščiuose—The Star ir the News Chronicle, — kad galėtų daugiau pasižvesti darbei Europos Taryboje.

▲ Višinskis turės naują pavaduotoją, kuriuo yra paskirtas buv. sovietų ambasadorius Paryžiuje A. Bogomolovas.

▲ U. S. Ambasadorius Jessup balandžio 23 d. atvyko iš New Yorko į Londoną paruošti čia dirvą Amerikos, D. Britanijos ir Prancūzijos užsienių ministerių susitikimui gegužės 12 d. D. Britanijos sostinėje.

▲ Didelis mirtingumas Sovietų generolų tarpe pastaraisiais penkiais mėnesiais buvo pastebėtas iš laikraščiuose oficialių pranešimų. Mirę apie 15 generolų. Manoma, kad prasidėjo nauja "čystka" kariuomenėje.

Sekmadienį, Balandžio-April 30 d., 3:30 val. po pietų visi keliai veda į Lietuvos Radio Valandos programos koncertą, Jordan Hall.

MONS. ANT. SAMORE KONSEKRUOTAS VYSKUPU

Roma. — Balandžio 16. vedė Lietuvos skyrių. Jo d. Romoje c. Maria sopra Minerva Bazilikoje buvo pakonsekruotas vyskupu mons. Antanas Samorė. Konsekravimo apeigas atliko Ritų Kongregacijos prefektas kardinolas Klemensas Micara, arkivyskupas Pilypas Bernardini, * ir vyskupas Albertas Carinci.

Naujasis vyskupas yra labai artimas Lietuvai ir lietuviams. Jis 7 metus yra buvęs Kaune Apaštališkojo Sosto Nuncijatūros patarėju. Iš Lietuvos išvyko 1937 metais. Paskutiniu laiku dirbo Vatikano Sekretariate, sakytume, Užsienio Reikalų Ministerijoje, ir ten

Dr. S. A. Bačkis Belgijoje ir Luksemburge

Lietuvos atstovas Paryžiuje Dr. Bačkas, VT pavestas, lankėsi Belgijoje ir Luksemburge. Kalbėjosi su užs. min. žmonėmis, informuodamas apie padėtį Lietuvoje, Lietuvos aspiracijas ir Lietuvos laisvinimo organizaciją. Belgijos lietuvių reikalais Dr. Bačkis aplankė Mons. Charleroi, Chatelet, Bruselį, Liežą, Liuvoną. Mairant provincijoje yra 180 viengungių, 63 šeimos, 75 vaikai, 3 moterys. Dirba tik vyrai. Limburgo provincijoje — 67 viengungiai, 47 moterys, 58 vaikai, 47 vedę vyrai, 2 našlės. Lieže ir jo apylinkėse bendrai 190, dirbančių 120. Iš jų senųjų 18, naujai atvykusių 157, šeimų 47, nevedusių 67, vaikų 43, mokyklinio amžiaus vaikų 19. Viso lietuvių Belgijoje su Briuseliu, Liuvonu, Antverpenu yra 835. Visi lietuviai yra baigę sutartis ir teisiškai galėtų pasirinkti kito darbo, kaip anglies kasyklose. Tačiau praktiškai yra kitaip — apie 270,000 bagų bedarbių. Darbui gauti reikia leidimo. Lietuvui toks leidimas gauti labai sunkiai įtikimas. Tais reikalais Dr. Bačkis aplankė užs. reik. min. administracijos departamentą, IRO delegacijos šefą ir jo padėjėją, darbo ministerijos patarėją svetimšalių reikalams. Iš jų gauti atsakymai: Mons stovyklos lietuviai esą nustoje IRO globos. Ją atgauti gali tik pradėdami dirbti. Dabar jie esą labdaros įstaigų globoj. Belgai jų niekur nevesių, nes "mes pačių belgų niekur nevedame, tai juo labiau svetimšalių". Esą IRO reikalas jais pasirūpinti. Belgai tariasi su karine JV valdžia Vokietijoje dėl jų gražinimo. Amerikiečiai sutiktų, jei sutiktų IRO. O IRO atsisako. Esą žmonės turi dirbti ir nekompromituoti DP vardo.

Visi nori emigruoti. Nei belgai, nei IRO tam nekludo, bet ir nepadedą. Tik emigruojančiom šeimoms šiek tiek lig šiol būvę padedama. Tas ir toliau busia daroma. Viengungiai, dirbdami 6 mėnesius, susispaudę galėtų emigracijai susitaupyti, šeimom tas negalima. Vienintelis kelias jiems emigruoti — IRO. Bet IRO užsikirtus. (Tat patvirtina ir Dr. Jesaičio pranešimas iš VLIKo delegacijos veiklos IRO sesijoje Ženevoje. ELTA).

Luksemburge lietuvių besą 20.

Rusijoje tikrai buvo bandoma atominė bomba

Washington, D. C. — Atstovų Rūmų narys, Elston iš Ohio, priklausančias Atominės Energijos komisijai, yra pareiškęs, kad JAV ištyrusi praėjusiais metais Sovietų Rusijoje įvykusio sprogdimo pobūdį. "Mes jau esame tikrai nustatę, kad buvo sprogdinama atominė bomba ir gerai žinome jos sudėtį".

Prancūzų kolonialinė armija Indokinijoje vyksta į kovą su komunistais (viršuje). Jai padeda savanorės vietinės moterys, pasiryžusios nepasiduoti komunistams (apačioje).

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ TARPTAUTINĖ KONFERENCIJA

Sorrento. — Balandžio 12 pietinėje Italijoje Sorrento mieste prasidėjo Tarptautinės katalikiškų partijų organizacijos "Nouvelles Equipes Internationales" suvažiavimas. Jame yra atstovaujami 15 tautų krikščionių demokratų partijų. Lietuvą atstovauja p. Macevičius. Pirmiausia buvo perskaitytas don Sturzo pranešimas. Tarp kitko, jame sakoma: "prieš komunistų paneigimą moralinių vertybių, besiremiančių laisvės ir krikščioniškaisiais dėsniais, krikščionys demokratų teigia tas vertybes ne tik teoretiškai, bet ir praktiškai politikoje ir socialinėje organizuotėje".

Paskui darė platų pranešimą Italijos Krikščionių demokratų partijos sekretorius Taviani apie Europos krikščioniškųjų partijų tikslus. Toliau trumpai pasisakė įvairių valstybių atstovai, jų tarpe ir lietuvius p. Macevičius.

Paskutinę dieną, balandžio 16-tą, į suvažiavimą atvyko Italijos ministras pirmininkas ir Italijos Krikščionių demokratų partijos lyderis De Gasperi. Čia jis pasisakė ilgą ir įdomią kalbą. Uždarant suvažiavimą buvo priimta rezolucija, kurioje yra trys pagrindiniai punktai: 1). Diktatoriški režimai grasina karu. Už tai apeliuojama į ONU, kad pravestų bent tyrimą apie atskirų kraštų apsiginklavimo stovį. 2). Krikščionių demokratų partijos yra nepalaužiamai pasiryžusios kovoti su bolševizmu, palaikydamos, glaudų tarpusavio ryšį, bendradarbiaudamos su visais savo kraštų demokratiniams veiksniams ir su anglosaksų ir amerikiečių pasauliu. 3). Neužtenka vien gintis nuo bolševikų, bet krikščionių de-

demokratų uždavinys yra atnaujinti Europos gyvenimą ant krikščioniškosios civilizacijos dvasios pagrindų, kuri reikalauja Europos vienybės realizavimo. Suvažiavimą užbaigė Taviani žodžiais: "Mes esame išsąmoninę, kad gerai dirbame Europos tautų ir pasaulio taikos tarnyboje".

Išbandys naujus vagonus

New York — New York Central geležinkelio bendrovė praneša, kad ji gegužės 1 d. išbandys naujus greitai važiuojančius keleivinius vagonus tarp Bostono ir Springfieldo. Naujais hidrauliškais Diesel vagonais galės važiuoti iki 83 mylių per valandą.

Kiekvienas vagonas turi specialų saugumo įrengimą. Du vyrai, lokomotyvo valdytojas ir konduktorius, galės valdyti vagoną. Sakoma, kad kiekvienas toks naujas vagonas kainuoja \$140,000. Kai kurios geležinkelių bendrovės jau turi naujus vagonus, o kitos yra užsisakiusios.

Tito nuteisė 96 kunigus

Genoa, Italija — Jugoslavijos taip vadinami "liaudies teismai" 1949 m. nuteisė apie 96 kunigus. Į šią skaitlinę neįskaitoma tie kunigai, kurie dingo be žinios. Iš 96 kunigų penki nuteisti mirties bausme, o kiti gavo ilgus metus kalėjimo.

Apskaičiuojama, kad dabar Jugoslavijos kalėjimuose yra 400 kunigų, įskaitant du hierarchijos narius ir du apaštališkų administratorius.

Šios skaitlinės aiškiausiai įrodo, kad Tito valdžia Jugoslavijoje įvairiomis priemonėmis persekioja tikinčiuosius, ypač jų vadus.

Spaudos puslapiuose

Amerikiečių maistas atnešė Sovietų Rusijai pergalę

"Baltic Review", baltiečių Stockholme leidžiamas biuletinis, kuris dažnai duoda žinių iš Sovietų Rusijos vergijos, neseniai atspausdino kai kurias ištraukas iš knygos, parašytos buvusio Berlyne bolševikų karininko, Georgii Klimoff, pabėgusio iš raudonosios armijos ir dabar gyvenančio Vakarų Vokietijoje. Jis, tarp kitko, rašo apie karo metu JAV teiktą Rusijai pagelbą maistu, kuris jai atnešė pergalę.

"Kai tik rusai išgirsta žodžius "lend-lease", jiems atsistoja akyse krūvos amerikoniško maisto dėžučių (cans). Jas galėjai rasti Briansko miškuose, Leningrado pelkėtose rajonuose, kiekvienam žingsnyje pakelėje, kur tik ėjo Sovietų Armija.

Rusija yra agrikultūrinis kraštas, jos gamtos derlius yra neišsemiamas, ir vis dėlto nuo 1942 iki 1945 metų ji gyveno ir kovojo tik palaikoma amerikoniško maisto. Mes, sovietų karininkai, galėjome dar šiaip taip išlikti be Amerikos tankų ir orlaivių, bet būtume badu išmirę be jos maisto. Devynios dešimtys procentų mėsos, riebalų ir cukraus, kas buvo duodama kovojančiai armijai, ėjo iš

Amerikos; tas pats buvo ir kariuomenės užnugaryje. Net pupelės (beans) ir kvietiniai miltai buvo iš Amerikos. Viena tik juoda ruginė duona buvo sovietiška, jei neskaityti vandens.

Bet ir tas... vanduo. Maskvoje žmonės pasakojo, kad JAV ambasada net ir vandenį gaunanti iš Amerikos. Tai, be abejo, buvo įvairios vaisių sultys (juice).

Karui pasibaigus, maskvičiai kalbėjo, kad Sovietų Rusijos sandėliai yra priversti Amerikos maisto kokiems penkeriems metams. 1945 metų pradžioje didesnieji Sovietų miestai buvo tiesiog užversti Amerikos kavos pupelėmis. O kava Rusijoje visą laiką prieš karą buvo tikras prabangos dalykas. Dabar buvo galima visai laisvai, be jokių kortelių, pirkti kilogramą kavos už 50 rublių, kai duonos kilogramas kainavo 150 rublių. Žmonės tas kavos pupeles pirkė, mirkė, malė ir kepė... duoną. Kavos duona! Duona, duona!..

Sovietiški enkavedistai, norėdami susilpninti žmonių ištikinimą, kad Amerika tokia turtinga, visko pilna ir duosni, skleidė gandus, kad ji mėsą gamina iš Pietų Amerikos beždžionių ir ją siunčia Sovietų liaudžiai!..

Amerikiečių kraujas Baltijoje

"Draugas" balandžio mėn. 24 d. rašo:

"Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupantai lieja kraują ne tik tų valstybių žmonių, bet ir amerikiečių. Vėliausis amerikiečių kraujo praliejimas padarytas Didžiamajam Seštadieniui, skrendant Amerikos laktūnams per Baltijos jūrą. Tą dieną bolševikai nušovė dešimt nekaltų Amerikos jaunuolių. Nušovimas atliktas, matytai, pagal Maskvos įsakymą, nes nušovėjai apdovanoti ordiniais ir pagarbos vainikais. Tas žūlumas ir barbariškas padarymas tam, kad smarkiau įgelti lakūnų tėvams ir Amerikos žmonėms. Vienas iš lakūnų tėvų iš gailėsčio ir skausmo mėgino nusižudyti. Amerikos žmonės gi aiškiai pamatė kas yra bolševikai. Dabar Fosteriai, Bimbos, Andriuliai turės gerokai paprakaituoti, kad sovietų taikingumą įrodytų. Šitas incidentas (amerikiečių pašovimas ant Baltijos jūros) atidarys akis ne vienam Valacistui — naiviam sovietų pataikūnui.

Sovietų barbariškas ir Amerikos aukos Baltijos jūroje sustiprins Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės bylą. Amerikiečiai pamatys, kad bolševikai yra ir kriminalistai ir melagiai; kad jie su Pabalčio valstybėmis pasielgė

lygiai taip pat, kaip su Amerikos lėktuvu ir jo įgula: jie pirma jas apkaltino nesamais prasikaltimais, paskui jas užpuolė ir okupavo, jų žmones apmelavo — jų valią sufabrikavo — beveik visus lietuvius, latvius ir estus pro-balševikais paskelbė. Tą atlikę sunaikino jų faktines valstybes ir naikina be jokio pasigailėjimo jų žmones. Šitą incidentą — amerikiečių pralietą kraują Baltijos valstybių pakrasty, tenka laikyti karštojo karo pradžia ir eventualiai Baltijos valstybių išlaisvinimu".

Naujos Anglijos Federacijos Apskritis Valdybos susirinkimas

Sekmadienį, balandžio 30 d. 7 val. vakare South Bostone, Sv. Petro parapijos svetainėje, įvyksta svarbus Naujosios Anglijos Federacijos apskrities valdybos susirinkimas. Visi valdybos nariai privalo dalyvauti.

Taipgi kviečiami dalyvauti skyrių pirmininkai ir valdybos, visi katalikiškos akcijos vairuotojai bei naujai atvykusieji lietuviai. Susirinkimas labai svarbus, liečias mūsų katalikišką veiklą.

Dv. vadas Kun. J. Vaitekūnas
Pirm. A. Daukantas
Rašt. B. Jakutis.

Gegužės Mėnesio Knygutė

Gegužės mėnuo yra skiriamas SVC. P. MARIJOS garbei. Lietuvoje žmonės kaimuose rinkdavosi į beržėlius nukaisytas seklyčias ir ten suklaupę prie Dievo Motinos paveiklo užtraukdavo SVEIKA MARIJA, DIEVO MOTINA! Palaikykime tas gražias tradicijas ir čionai Amerikoje — melskimės prie Marijos per gegužės mėnesį.

"Darbininko" administracijoje galima gauti GEGUZĖS MĖNESIO knygutę, kurioje yra labai gražūs skaitiniai kiekvienai dienai per visą gegužės mėnesį. Ji turi 184 puslapius. Kaina tik 50c. Norintieji knygutę įsigyti, įdėkite į konvertą 50c. su kuponu ir užadresavę:

DARBININKAS

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

prisiųskite mums ir tuojau gausite nematą knygutę.

Siūtiui stūdui \$..... ir prašau prisiųsti "GEGUZĖS MĖNUO" knygutę.

Vardas .....

Adresas .....

MŪSŲ LAIKŲ KANKINIAI

Roma. Katalikų dienraštis "Il Quotidiano" balandžio 6 d. įtarpino straipsnį, užvardintą — "Kankiniai", kurioje nagrinėja Pragos 10 vie-nuolių bylą. Straipsnyje rašoma: "Pragos vienuoliai yra nubausti už tai, kad atliko savo kaip katalikų kunigų pareigas ir atsisakė priimt išakymus materialistinės vyriausybės, kuri norėjo juos paversti aklais bedievybės vergais, melagiais sau patiems ir jų rūpėsiui pavesties tikintiesiems, įrankiais valstybės, kuri reikalauja ne tik idėjinio pritarmo, bet uždeda besąlyginę vergystę. Tiesa, už tai žadama alga, kaip Judui 30 grašių. Tai, kas vyksta Pragoje, — rašo toliau "Il Quotidiano", — yra nusikaltimai, besišaukia Dievo keršto, ir parodo teisėjų moralinį smukimą, veltui mėginamą paslėpti po juridiniu tribunolų absurdiškumu. Gale straipsnis iškeliamas, kad daugumas dabar pasmerktųjų buvo persekiojami nacių okupacijos metu. Taip premonstratietis abatas Tėv. Machalka, kuris dabar pasmerktas, 25 metams sunkiųjų darbų kalėjimo, vokiečių buvo laikomas Lenkijoje Oswiecim koncentracijos lagery. Keturi jo draugai baigė savo dienas nacių krematoriume. Jėzuitas Tėv. Kaijpr, dabar nuteistas 12 metų priverčiamųjų

darbų stovyklon, vokiečių buvo laikytas 1941-1945 m. Mauthausena ir Dachau koncentracijos lageriuose. Redemptoristas Tėv. Jan Blesik buvo vienas iš priešnaciinės rezistencijos vadų. Po išlaisvinimo jam buvo suteikti 4 garbės diplomai. Dabar jo laukia 10 metų priverčiamųjų darbų stovyklos. Jėzuitas Tėv. Frantisek Mikulasek vokiečių buvo laikytas kalėjime, o tuoj po išlaisvinimo globojo Terozin koncentracijos lagerio liginus, parblokštus šiltinės epidemijos. Dabar jo laukia 8 metai priverčiamųjų darbų stovyklos. — Šiandien jie asvo ištikimybę kataliko ir kunigo pareigoms apmoka savo laisvės kaina.

Apsidrausta nuo raudonųjų puolimo

Washington, D. C. — Jung. Valstybių užsienio reikalų pareigūnai yra nutarę, kad Rusijos išprovokuotas Rytų-Vakarų susirėmimas turėtų būti tvirtai atremtas ir su-laikytas.

Kaip žinoma, Rusijos karo vadovybė yra paruošus komunistų jaunimą kitą mėnesį veržtis į vakarų Berlyną. Taip buvo pranešta anksčiau. Taigi vokiečių policija yra pasiruošus komunistų veržimąsi sulaukyti, o jeigu jai nepavyktų, tai vakarų valstybių karo pajėgos ateitų į pagelbą.

LDS Seimas

S. m. birželio 4 ir 5 d. So. Bostone šaukiamas metinis ir kartu jubiliejinis Amerikos Lietuvių Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjungos (LDS) seimas. Seimas bus pradėtas iškilmingomis pamaldomis ir pamokslu šv. Petro parapijos bažnyčioje. Po pamaldų bus posėdžiai bažnyčios salėje.

Kiekviena LDS kuopa siunčia į seimą vieną atstovą, jei nėra daugiau dešimties narių, arba po vieną atstovą nuo kiekvienos dešimties narių, jei yra daugiau; likutį virš dešimties narių laikyti pilna dešimtimi. Apskritys siunčia po du atstovus. Atstovų įgaliojimus turi pasirašyti kuopų bei apskričių valdybos (dvasios vadai, pirmininkas ir sekretorius).

LDS kuopas ir apskričius prašome tuojau atstovus išrinkti ir pranešti Centro Valdybai jų pavardes (kas ir kiek išrinkta). Taip pat prašome iš anksto parengti ir prisiųsti savo sumanymus, pasiūlymus ir pageidavimus. Centro Valdyba, juos apsvaščiusi, skelbės "Darbininke" kad iš anksto visi galėtų su jais susipažinti ir į seimą atvyktų jau pasirenę pareikšti savo nuomonę.

LDS CENTRO VALDYBA

KUN. P. M. JURAS, PIRMININKAS,
ANTANAS F. KNEIŽYS, SEKRETORIUS.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston,
Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section
1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$5.00 Amerikoje metams \$5.00
Domestic once per week yearly \$3.00 Vieną kart savaitėje metams \$3.00
Foreign yearly \$5.50 Užsieny metams \$5.50
Foreign once per week yearly \$3.50 Užsieny 1 kart sav-tėj metams \$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway South Boston, Mass.
Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

ATLANTO SAJUNGOS KARINIS PAJĖGUMAS

Dabartiniu laiku Vakarų Europos valstybių, dalyvaujančių Atlanto Pakte, karinės pajėgos siekia apie 22-jų divizijų įvairaus pajėgumo kariu atžvilgiu. Tačiau ne daugiau iš jų, kaip 12 divizijų būtų tinkamų dabartiniu laiku akcijai. Ir šios divizijos tik dabar pradamos tinkamai apginkluoti gaunamais iš Jungt. Valst. ginklais. Pagal Atlanto susitarimą Vakaruose turi būti sudaryta 35-ųjų divizijų karinė ginkluota pajėga ir iki 1955 m. paruošta akcijai.

Sausumos ginkluotųjų pajėgų centras Europoje turi būti Prancūzija, kuri 1939 m. prasidedant karui turėjo daugiau, kaip 100 divizijų. Šiandien ji turi Europoje tik 9 divizijas, kurių trys stovi Vakarų Vokietijoje. Atlanto Pakto numatytuose apsigynimo rėmuose Prancūzija įsipareigoja sudaryti 24 divizijas su sąlyga, kad gaus nuolatinę pagalbą iš Jungt. Valstybių. Tačiau, kolei eina karas Indokinijoje su komunistais, prancūzai turi laikyti tenai pririšę apie 10 geriausių savo divizijų.

Antras iš eilės Europos kraštas, kuris turi sudaryti didžiausią sausumos karinę pajėgą — Didž. Britanija, kuri turi pastatyti 6 divizijas, kurių dabartiniu metu turi iš viso tik 5: 2 Vakarų Vokietijoje, 2 Viduri-

niuose Rytuose ir 1 Hong-Konge. Iš kitų Atlanto Pakte dalyvaujančių valstybių Olandija turi 4 divizijas, kurias ji dabartiniu laiku atitraukia iš Indonezijos, Belgija — 3 div., tačiau pasižadėjo jų skaičių padvigubinti. Italija turi 6 divizijas, bet blogai apginkluotas. Be to Italijos ginkluotosios pajėgos yra labai apribotos taikos sutartimi, kurios vienas signatarų yra ir Sovietu Rusija.

Pagaliau Norvegija ir Danija turi tik vieną menkai apginkluotą brigadą.

Atlanto apsigynimo planas naujų pajėgų pastatymo programa. Tačiau bėgyje artimiausių 18 mėn. efektingos Vakarų Europos apsigynimo pajėgos nepašauksiančios 12-15 ginkluotųjų divizijų skaičių. Galima sakyti, kad Europa galėtų ginti tik aviacija, kuri yra nemenka. Vien britų aviacija turi daugiau 100 eskadrų, ir kiekvienos eskadros dabar jėgos yra padvigubintos: vietoj aštuonių lėktuvų turi šešiolika.

Kariniai ekspertai yra nuomonės, kad net pasibaigus aliantų Vokietijos okupacijai, turėsią Europoje pasilikti nuolatiniai Amerikos kariuomenės garnizonai. Tokios Europoje stovinčios Amerikos garnizonų divizijos teiktų garantiją Prancūzijai prieš Vokietiją.

nui nerūpi politinė bet kokios valstybės valdžia. Vatikanas tik gina tikėjimo laisvę. Kadangi bolševikų pirmaeilis uždavinys yra naikinti religiją, tai suprantama, kad jie turi su Vatikanu susikirsti. Tegu nekludų religijos, tai Vatikanas ir jų nekludys. Bet bolševikai, patys būdami grobikai ir smurtininkai, labai širšta, kad žmonės nori juos, grobikus ir smurtininkus, pašalinti, lygiai kaip šeiminkas, radęs namuose plėšiką, mėgina jį areštuoti ir teisėtai valdžiai atiduoti. Tai ne kokia priešvalstybinė akcija, tik paprasčiausia savisaugos priemonė nuo smurtininkų bei plėšikų apsiginti.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Laiškas iš dabartinės Lietuvos. Lai kraštis "Draugas" patalpino žinutę, kad vienas Chicago lietuvis gavo laišką iš Lietuvos, kuris išsiųstas, palyginus iš nemažo Lietuvos miestelio pašto įstaigos, bet atrodo tarsi būtų išsiųstas iš tamsiausio Afrikos kampo. Paštas neturi paprasčiausio guminio štampo, o vietoje jo vartoja ranka padarytus rėmelius, kurių viduryje įtalpinta raidė R, miesto vardas ir eilinis numeris.

— Daug beraščių. Lietuvoje paskutiniaisiais metais prieš praėjusį karą beraščių, kaip žinome, beveik visai nebuvo. Dabar, prigabenus maskolių Lietuvon, atsirado labai didelis skaičius beraščių, nes, kaip pasiekia iš ten žinios, atsirado net reikalas steigti beraščiams didelį skaičių mokyklų.

— Partizanai dar tebeveikia. Iš Švedijos pasiekta žinios, kad dar Pabaltijoje tebeveikia stiprūs partizanų būriai. Lietuvoje priskaičiuojama iki 25,000 partizanų, Latvijoje — iki 18,000 ir Estijoje — iki 9000.

— Išgiria, kad švenčių "kolchozinkai" net 185% daugiau iškirto (taigi sunaikino Lietuvos miško), negu plane buvo numatyta. Tai esąs ne kieno kito nuopelnas, o tik komunistų partijos sekretoriaus, drg. Sirodok'o. — Gražieji Lietuvos miškai naikinami net virš plano.

— Prof. Lašas su drg. Girdzijausku, skelbia "Tiesa" skaito paskaitas apie Stalino nuopelnus medicinos mokslui.

— Solistai: J. Mažeika, V. Dagelytė, artistas Gutauskas ir kiti labai vykusiai dainuoja naujas arijas, kaip "Tiesa" skelbia ir ant galo priduria: "Ačiū Stalinui..."

Eleonora Šilalytė — sesuo Marija Jona

iš So. Boston priima kryžių ir erškėčių vainiką, kaip simbolius pasiaukojimo vienuoliškam gyvenimui. Bostono arkivyskupo vardu jos įžadą priima kun. Pr. M. Juras, asistuojamas klier. E. Svioklos.

DVIGUBŲ IŠKILMIŲ SEIMELIS

Šiais šventaisiais 1950 m. Jėzaus Nukryžiuotojo seserų vienuolyno rėmėjų seimelis įvyks š. m. birželio mėn. 18 d. kartu su jubiliejinėmis seselių vienuolio iškilmėmis, vienuolyno patalpose, Thatcher St., Brockton, Mass.

Per 25 metus seselės yra atlikusios daug gražių darbų. Vienos mokytojavo parapijinėse mokyklose, kitos globojo našlaičius, dar kitos slaugė senelius. Jų kilnius darbus lydėjo nuoširdžios maldos. Tą matė ir jautė ne tik globojamieji, bet visi geradariai ir plačioji lietuvių visuomenė.

Gerasis Dievas laimino jų pastangas. Po 25 gyvavimo metų švęsdamos sidabrinį jubiliejų seselės jaučiasi stiprios. Bet matydamos neapbrėptus darbo laukus, niokojamus amžinojo prieš, maldauja Visagalio Dievo daugiau pašaukimų ir jų sparciai augantį vienuolyną. Prašo geradarių padėti joms įrengti prieglaudą senelėms, norinčioms šventai baigti šios žemės vargingą kelionę.

Prie lietuviškųjų parapijų įsikūrusieji N.J.S.V. rėmėjai skyriai ir šiaip kilnaširdžiai stengiasi joms padėti. Todėl ir savo metinį seimelį sujungė su vienuolyno jubiliejinėmis iškilmėmis. Visi iš anksto planuokime ir ruoškimės birželio 18 d. važiuoti į Brocktoną. Jei kas asmeniškai negalėtų dalyvauti, tai prašome nors laiškeliu nusiųsti sveikinimą adresu: — Sisters of Jesus Crucified, Thatcher St., Brockton 54, Mass. Kun. Pr. M. Juras, N.J.S.V. Rėmėjų Pirm.

Sovietų "teismai" nebe naujiena

Nebe naujiena dvasiškai iškeliami Sovietų teismai. Nėra tokių okupuotų kraštų, kurie nebūtų su jais susipažinę. Ir visur vienodi, tarsi reprodukuotos fotografijos. Tie patys apkaltinimai, tie patys "prisipažinimai", tos pačios baudmės. Kriminalinių nusikaltimų nėra, o jei kur atsiranda, tai tokius nusikaltėlius Sovietai veikia išteisina ir padaro savo pareigūnais — agentais. Jie stoja komunistinės veiklos prieky. Teisiama vien politinius nusikaltėlius. Apkaltinimas iki nuobodumo vienodas. Net visi protokolai tais pačiais žodžiais rašomi. Kaltė visam pasauliui žinoma. Tai nusižengimas prieš "liaudies valdžią". (Nė nesigėdi rašyti "prieš demokratine liaudies valdžią", nors jiems gerai žinoma, kad visas pasaulis žino, jog ta "liaudis" ir jos "demokratinė" valdžia susidaro iš Maskvos primetų Stalino batlaidžių). Nusidėjėlių prieš tą valdžią yra šimtai milijonų nebolševikų ir šimtai tūkstančių dvasiškių. Visi jie likviduoti, bet ne iš karto, nes kas gi dirbtų "liaudies valdžiai" vergiškus darbus — be užmokescnio, badaudamos, skurdeiviškais skarmalais, tikrų tikriausi proletarai, kurių "roju" sukurti buvo sukelta Rusijoje revoliucija.

Kaipo pavyzdį maskvietiško "teisingumo", laikraščiai paduoda aprašymą 10-ties Čekoslovakijos kunigų teismo. Žodžiai paimti iš "Pravdos".

"Tardymas pirmojo kaltininko, katalikų vienuolyno viršininko, aiškiai parodė, kad po šventumo kauke tas Vatikano agentas slėpė karčią neapykantą prieš Čekoslovakijos darbininkus ir jų darbininkus ir jų demokratines įstaigas. Vatikanas pradėjo organizuoti Čekoslovakijoje pagrindinę veiklą dar prieš tą laiką kai Sovietų kariuomenė išlaisvino tą kraštą iki nacių okupacijos. Kai vasario mėnesį 1943 m. įvyko liaudies demokratinės valdžios pergalė, Vatikanas tuojau pradėjo savo pagrindinę veiklą. Jau balandžio mėn. pradėjo boikotuoti tautinio seimo steigimą. Vatikano agentai siekė gauti ginkluotą imperijalistų pagalbą. Pragos teismas pilnai įrodė, kad Vatikanas ir jo ištikimi tarnai Čekoslovakijoje ne tiek rūpinosi dvasine žmonių gerove, kiek politine reakcija, skelbiant provokacinius paskalus, organizuojant prieš Sovietus kriminalistinę veiklą ir pagyvinant savo ardytojišką darbą, ypač kai įsitikino, kad žmonės nebeneri grįžt nuo kelio vedančio į taiką ir socializmą".

Kaip bulius niršta prieš raudoną spalvą, taip bolševikai netenka protinės pusiausvyros prieš Vatikaną. Bet ką gi Vatikanas jiems kenkia? Vatika-

SUSITIKIMAS

[11]

Jonas Gailius

2.

Susilenkęs neria tarp medžių ir visu kūnu griūva ant nepažįstamo.

— Kto takoj? — išgirsta svetimą kalbą. — Lietuvis! — pro dantis prašniokščia Alvydas ir taiko naganu.

Naganas užsikerta. Pabėga kelis žingsnius ir siaučia granatą.

Paskum bėga, slenka krūmais, šokinėja per kelmus ir vis tolsta, vis tolinasi. — — —

Už kelių dienų, žvalgydamas mūšio vietą ir ieškodamas nukautųjų, Alvydas pamato Mėtą.

Ištemptomis rankomis stovi tarp dviejų medžių, galva nuleista, o apnuogintoje krūtinėje dvi didelės žaizdos ir sukrekėjęs piūvis.

Šalia ant šakos pamauta jos išplėšta širdis.

3.

Geležinio Vilko dalinys išgyvena gedulą. Kelių dienų bėgyje žuvo net keliolika. Liko tik tai branduolys — keturi vyrai, kunigas ir trys mergaitės.

— Dieve mano! — sudejuoja Lakštutė. — O mano širdis apako, ir nieko nenujaučiau.

— Taip, tikrai apako! — įpykusiu balsu sako Saulius, dalinio vyresnysis. — Bet ne tik tavo: ir mūsų, grūdintų, rodos, atsargių vyrų. Tavo, Lakštute, širdį apakino meilė, o mūsų? — Taipgi meilė, Sauliau! — atsako tėvas Adomas. — Juk mes pamilome Neptūną, patikėję jo kalboms apie skriaudą.

— O aš įtariau tą šunį! — nukerta Rūstulis. — Man jo akys atrodė per daug smailios, o liežuvis — dvilinkas.

— Jis keršyjo mums, — sako Krivis, — keršyjo už Katrę, už savo mylimą. Kai ją nubaudėme už perglaudžius ryšius su sovietais, — jau nebeįstengė nuslėpti savo judošiškos sąžinės.

— Bet Neptūnas jos nemylėjo! — sušunka Lakštutė. — Dieve mano, jis buvo kaip ir ji parsidavėlis.

— Gal ir ne parsidavėlis, — griaudžia Saulius, — kai jo gyslose ne lietuviškas kraujas. Ruso ir lietuvių sūnus negalėjo mylėti jį išmaitinusios žemės. Štai dėl ko mūsų kumščiai prieš tuos, kurie tykoja mūsų sesių! O dabar skelbiu: mirties sprendimas Juozui Vasiljevui, buvusiam Neptūnui!

— Mirties sprendimas Juozui Vasiljevui! — sušunka visi kartu.

Tėvas Adomas žvilgteri į visų veidus ir nuleidžia galvą: jis vienas nedalyvauja mirties sprendimuose.

— Bausmė išpildo... — pradeda Saulius, bet jį pertraukia Alvydas:

— Už niokojamą tėvynę, už partizanų kapus, už Metelės kancias — Alvydas.

— Bet tu sužeistas! — perspėja Saulius.

— Išdavikai kairiaja tebaudžiami! Pasitikėkite manimi!

— Gerai, bausmę išpildo Alvydas! — užbaigia Saulius.

Sunki tyla užgula visų krūtines. Niekas daugiau nebekalba. Kiekvienas paskęsta savo mintyse.

Kunigas atsiklaupia kertėje ir pradeda melstis. Saulius su vyrais valo ginklus. Mergaitės stveriasi ruošos.

Po kurio laiko Alvydas padeda savo ginklą ir sustoja rūsiu viduryje. Žibalinis žibu-

rėlis, nors ir neryškiai, apšviečia visų veidus.

Alvyras žiūri į tėvą Adomą ir mąsto. Kaip sunku turi būti šiam apaštalui, kai jis, atplėštas nuo savo kaimenės, negali padėti Kristaus ištroškusiems! O juk dabar tikintieji išsklaidyti, atskirti nuo ganytojų, ir niekas negali jų pagosti.

Ak, juk ir jis, bastydamasis po aną žemę, metų metus nesudūrė su kunigu.

Alvydo žvilgsnis nukrypsta į mergaites. Jos jaunos, gražios, tačiau su jaunyste ir grožiu palaidotos rūsyje. Nei dainos negali užtraukti, nei kojomis sutrepseti.

Jo žvilgsnis susiduria su Vilnelės mėlynomis akimis. Nors sužeista, bet, kaip ir kitos, juda, triūsiasi.

Alvydas jaučia šiltą, švelnų mergaitės žvilgsnį, kurį seniai jau pastebi. Žino, kad ši gera mergaitė visa siela jam atsidavusi ir ilgas valandas svajoja apie jį.

Šypsny pasirodo Alvydo veide, ir jis nueina prie savo naro. Atsisėda ant samanų guolio, pasiima knygą ir skaito.

— Ne, bus geriau miške, gryname ore. Ir niekas netrugdys.

Susikužda su Sauliumi, truputį pasiginčyja ir išėina. Jį palydi nuoširdžios Vilnelės akys.

Kaip gera miške! Kaip malonu po plačia eglaitę pasėdėti ir visa krūtine gaivintis sausu medžių kvapniu!

Įsižiūri į debesis, stebi sukarpytus jų kraštus, jaučia malonius vėjo gūsius.

Staiga krūpteli: netoli jo subraška samanos ir kažin kas šmėkšteli.

— Nebijok, tai aš! — tyliu balsu sako Vilnelė. — Ir mane išleido!

— Tai sėskis po eglaitę! Bus saugiau, — atsako. — kartu pasvajosi. Matai, nepla-

tus mūsų gyvenimas ir dusina iki maudulio!

— Dusina, Alvydai! Bet tik laikinai. Prisikels dar tėvynė!

— Ir aš žinau, kad prisikels. Tam mes ir miške būtime. Tačiau vistiek nelengva. Juk taip, Vilnele?

— Nelengva, Alvydai! Laimė dar, kad gyvename kaip broliai, kad vieni kitus suprantame. Tik tu visuomet paniūres, susimastęs. Net gaila tavęs.

— Aš turiu savo rūpesčių, Vilnele!... Perėjau visą žemės pragarą, pažinau sudemonėjusio žmogaus žvėriškumą, ir stebiuosi Dievo kantrybe. Va, svajonių ir pasakų šalis — mūsų Lietuva... Kaip nepaprastai gera priglust prie žemės, jausti jos širdies plakimą, klausytis jos kuždesio, bet mums ir to neleidžiama. Mums tai mums: mes patys pasiimame, kas mūsų, bet anie visi... tremtiniai... Juk jie, tu tikėk man, iš ilgesio miršta!

Vilnelė susisvajojusi žiūri į Alvydą, į jo sulysusį veidą. Dėl jo ji ir didžiausią vargą pakeltų. Ak, tas gyvenimas...

— Jie iš ilgesio miršta, — pakartoja Alvydas. — Vaikai, sužieduotiniai, vyrai ir žmonos, tėvai... Bet ar išsilaukys- Ar nemėgins kurti ant griuvėsių naujo gyvenimo? Ar visuomet išlaukys nesuteptą meilę tėvynei ir broliui? Ak, Vilnele, iš proto galima pagalvojus išsikraustyti.

Vilnelė uždeda ranką ant Alvydo surambėjusio delno. Nukaista, jautriai suvirpa ir giliai visa krūtine atsidūsta.

— Ir mes turime būti stiprūs, Vilnele, — lyg su savimi kalbėdamas, sako Alvydas. — Turime likti ištikimi viskam — tėvynei ir mylimiesiems.

Vilnelė atitraukia savo ranką. Nuleidžia galvą, suraukia kaktą.

Aldona Baužinskaitė.

GIMTINEI

Namelis toks nedidelis, neaukštas Paskendęs žalių liepų kvapiame glėby Ir pilnas džiaugsmo nuo, pat ryto auštant Lig saulei leidžiantis, širdis čia taip rami.

Kai sutema suglosto stogo šiaudus Ir pirmos žvaigždės už žirgelių laikos, Tu taip maža prie liepų prisiglaudus, Gimsta pirkele, ant gėlėto šlaito.

Tu taip menka, šiaudais dengta pirkele, O telpa tavjje tiek jausmo, tiek širdies: Nuo kūdikišku ašaru, prie slenkščio žolės želia, Nuo juoko stogas, rods, visai prie liepų prisilies.

Namelis mano, prisiglausk visai prie liepų Kad audros nenuneštų stogo tau, Kad saulei tekant tu, rasa sudrėkus, Išgirstum mano šauksmą: "sugrįžau!"

KORESPONDENCIJOS

Svešime motinos diena NEW HAVEN, CONN.

Ištiko skaudi nelaimė

Balandžio 13 d., rytą prie savo namo kieme pargriuvo mūsų gera parapijietė, Gertruda Norkūnienė, ir susilaužė koją dviejose vietose. Ilgai išgulėjo nelaimės vietoje, kol kaimynai atėjo jai pagalbon. Dabar yra Grace ligoninėje.

Būtų labai gera, kad draugai, draugės bei pažįstami ligonę aplankytų. Kaip visiems gerai žinoma, ligonė visuomet atjausdavo nelaiminguosius, ne vieną yra aplankiusi ir paguodusi.

Šioj nelaimėje užjaučiam G. Norkūnienė ir prašom Aukščiausiojo, kad greitai pasveiktų ir sugrįžtų į savo šeimą.

Jaukus sąjungiečių susirinkimas

Balandžio 19 d., įvyko susirinkimas sąjungietės Jadvygos Šilkienės jaukioj rezidencijoje. Apsvarstyta kuopos reikalai, pasitarta apie naujų narių vajų ir nutarta vajuus metu ryžtingai pasidarbuoti.

Motinių dieną nutarta bendrai eiti prie šv. Komunijos su visomis katalikiškomis mūsų parapijoj moterų draugijomis.

Moterų Sąjungos 33-čios kuopos valdyba ir narės reiškia narei, Onai Kvaratijenei giliausią užuojautą dėl mirties mylimo jos tėvelio, Prano Yanošo.

Pasveikino sąjungietes: Z. Markūnienė, ir E. Štyrienė, kurios minėjo šį mėnesį savo gimtadienius palinkėjo ilgiausių metų.

Po susirinkimo sąjungietės

J. Šilkienė ir J. Kazlauskienė visas pavaišino. Viešnios padėkojo ponams Šilkams ir J. Kazlauskieni už vaišes, jaukią pastogę, ir skirstėsi namo.

Svešim Motinų diena

Gebužės 14 d., iškilmingai minėsim Motinos Dieną. 10 v. rytą visos katalikiškos moterų draugijos susirinks parapijos svetainėje, iš kur organizuotai atvyks dalyvauti šv. Mišiose, laike kurių bendrais eis prie šv. Komunijos. Prašomos narės šią progą pareikšti pagarbą ir savo dangiškai motinai Marijai.

Po šv. Mišių pusryčiai, kuriuos rengia Marijos Vaikelių draugijėlė pagerbti savo ir visų motinoms. Širdingai kviečia visas motinas ir viešnias bei svečius atsilankyti.

3-čią valandą po pietų šv. Kazimiero bažnyčioje įvyks apvainikavimas švenčiausios Panelės. 4-tą val. pop ietų lietuviškos mokyklos vaikučiai ruošia turiningą programą motinų pagerbimui. Nuoširdžiai kviečia visus šios kolonijos leituvius atsilankyti ir pamatyti, kai vaikučiai moka.

Parapijos choro metinis koncertas

BRIDGEPORT, CONN.

Praeitą sekmadienį parapijos choro metinis koncertas. Žmonių prisirinko pilna svetainė. Atsilankė ne tik šios kolonijos lietuviai, bet ir iš aplinkinių Choras, vad. A. Stanišausko padainavo keleta mūsų žymiųjų kompozitorių: Žilevičiaus, Kačanausko, Šimkaus ir kt.

Mūsų Kompanijos APDRAUDĖ Atholio Žmones virš 100 metų 465 Main St., Athol, Mass. TEL. 204

Thompson INSURANCE INC. VISI LIETUVIAI SKAITO savaitinį, gausiai iliustruotą laikraštį LIETUVIŲ ŽINIUS

LIETUVIŲ DAILES PARODA ATIDARYTA Waterbury, Conn.

Balandžio 22 dieną miesto majoras Raymond Snyder iškilmingai atidarė Lietuvių Dailės Parodą gražio miesto bibliotekoj. Atidarymo iškilnėse dalyvavo daug vietinių kultūrininkų, meno atstovų ir visuomenės veikėjų. Svečiams buvo paaiškinti dailės eksponatai ir parodžius filmą iš lietuvių tremtinių gyvenimo Vokietijos stovyklose, buvo prarastas iškilmingas aktas. Parodos komiteto pirmininkas dr. M. J. Colney keliais žodžiais pasveikino susirinkusius, padėkojo visiems už prielankumą ir kvietė tolimesnėn talkon už Lietuvos laisvę. Majoras Snyder savo trumpoj kalboj pasigerėjo parodos turtingumu ir, primindamas parodos ypatingą reikšmę Waterburio lietuviams, paragino naujakurius jaustis jojo mieste, kaip pas save... Bibliotekos vedėja Miss Barret linkėjo, kad dailės paroda, suradusi dviem savaitėm prieglobstį šiose patalpose, išsineštų gerą farsą ir pilną pasisekimą. Kun. Ražaitis, kaip lietuvių parapijos atstovas, sveikino parodos rengėjus ir linkėjo parodai kuo geriausios kloties. Rev. Anderson ir dailininkas Schlegel savo sveikinimo kalbose pabrėžė Waterburio lietuvių kultūrinį judrumą ir jų pastangas dirbti vieninčiai Amerikos ir jų pavergtos tėvynės gerovei.

Ilgą ir labai įspūdingą kalbą pasakė adv. Talbot, buv. kongresmanas. Jis nuostabiu atvirumu ir labai ryškiai pavaidavo pasaulinę politiką padėję ir griežtais žodžiais įvertino Amerikos politiką. Baigdamas pareiškė įsitikinimą, kad ateis diena, kada visos pavergtos tautos — kartu ir Lietuva — atgaus savo pilną laisvę.

Dr. M. J. Colney visiems garbės svečiams įteikė po knygą "Lithuanian Folk Art" su atitinkamu įrašu. Vėliau visi pasirašė specialioj garbės knygoj. Parodą raštu sveikino ministras Žadeikis, konsulai Budrys, Daužvardis, Šalna, vyr. parodos tvarkytojas dainų. Vyrų grupė padainavo kelias liaudies dainas ir choro solistai daug solo ir duetų, kas visiems labai patiko.

Svečių šokikų grupė, vad. J. J. Stuko iš N. J. pašoko lietuviškus tautiškus šokius, kuriais publika taip pat labai gerėjosi ir džiaugėsi. Tikrai buvo kuo pasidžiaugti, nes beveik visi šokikai, išskyrus naujakurius, buvo čia gimusieji lietuviai amerikoniukai, kurie taip gražiai šoko. Linkėtina jiems ir jų vedėjui geriausio pasisekimo.

Sis vakaras, kuriame daug pasidarbavo visas choras, parapijai davė gražaus pelno. Visą vakarą jame dalyvavo vikaras, kun. V. Pranskietis. Koncerte matėsi dainininkė p. N. Gasiūnienė, Dr. V. Gasiūnas, p. Šležas, p.p. Šumilai, p.p. Valinčiai, p. Butkus, p.p. Kariai, "Darbininko" bendradarbiai "Trupinėlis", kurių "Trupinėlių" mūsų kolonijos "Darbininko" skaitytojai yra pasilgę. Tai vis buvę tremtiniai.

Gegužės 7 d., vakare įvyks parapijos svetainėj didelis Jubiliejinis banketas pagerbti vietiniam klebonui jo 25 metų kunigystės proga. Banketo vyr. rengėjas yra kun. V. Pranskietis, parapijos vikaras. Vakarienė rengiama parapijos vardu. Manau, kad parapijiečiai skaitlingai atsilankys.

adv. A. Olis, visa eilė organizacijų ir pavienių asmenų. Kitą dieną Waterburio dienraštyje "American Republican" — pirmame puslapyje buvo plačiai aprašytas parodos atidarymo aktas, perduota beveik ištisai adv. Talbot kalba ir patalpinta fotografijų. Dienraščio kultūriniam skyriuje paskirta parodos meniniam įvertinimui beveik visas puslapis su geresnių paveikslų reprodukcijomis.

Pirmos dvi dieni parodos lankymas buvo labai gausus. Kad paroda turėtų platesnės kultūrinės reikšmės, balandžio 30, 6:30 p.p. šv. Juozapo parapijos salėje įvyksta parodos koncertas, kurį atliks A. Dambrauskaitė ir S. Baranauskas — geriausieji operos solistai. Laukiama tą dieną gausių ekskursijų ir šiaip lankytojų iš visų Connecticut'o lietuvių kolonijų.

Paroda atidaryta kasdien nuo 9 iki 9 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 1 iki 6 val. vak. Filma rodoma tik šeštadieniais ir sekmadieniais: 2:30 ir 4:30.

Parodoj galima įsigyti gražių tautodailės eksponatų: kryžių, lėkščių drožinių. Parodoj veikia kultūros stalas su knygomis ir kitokia propagandine medžiaga. V.K.

Pasisekęs vaidinimas NORWOOD, MASS.

Sekmadienį, balandžio 16 d. merginų sodalijos draugijėlė suvaidino gražų veikalą "Raulas", vadovaujant kun. A. P. Janjūniui. Vaidintojai buvo gerai paruošti. Vaidino labai gražiai šie asmenys: ūkininką Juozą Paulauską vaidino Justinas Zaranca tremtinys, jo žmoną Oną — Ona Pazniokaitė, jų sūnų Joną — Kliaudas Šakenis tremtinys, samdininką Raulą — Vladas Zareckas tremtinys, samdininkę Rožę — Eleonora Navickaitė, samdininkę Pauliną — Zita Zaranckaitė tremtinė, kaimo laikraštininę Barborą — Lilian Kasauskaitė, jos pagelbininkę Magdę — Elena Sabaitytė, kaimo jaunimą — vietinis jaunimas ir mergaitės sodalietės. Padainuota gražių lietuviškų dainų, kurioms akompanavo Jonė Vasiliūnaitė. Žmonių buvo pilnutėlė svetainė. Vaidinimas visiems labai patiko.

LDS 3-čia kuopa Sekmadienį, balandžio 30 d. švenčia savo organizacijos ir bažnyčios globėjo, šv. Juozapo šventę. 9-tą val. rytą atnašaujamos šv. Mišios gyvų ir mirusių narių intencijai. Visi nariai yra kviečiami dalyvauti šv. Mišiose ir bendrai eiti prie šv. Komunijos.

Daug rengiasi vykti Sekmadienį, balandžio 30 d. į radijo valandos koncertą išgirsti gražių lietuviškų patrijotiškų dainų. Stenkimės gausiausiai dalyvauti tame koncerte ir praleisti maloniai ir naudingai laiką, Jordan Hall Boston, Mass. Žvalgas.

Skaitykite ir platinkite katalikišką spaudą — laikraštį "Darbininką"!

Albert R. Barker Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite mums išsėgaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis. Room 206 Tel. 6-1944 207 PARK BUILDING Worcester, Mass. 275 Main St., Webster, Mass.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Vaiukučiai sveikina savo Globėją

Balandžio mėn. 18 d. — kun. dr. L. Mendelio gimtoji diena. 8 val. bažnyčioje šv. Mišios. Vaikučių paprašytas jas laiko pats sukaktuvinininkas. Per Mišias skamba Missa de Angelis melodijos, trykštančios iš poros šimtų mjelųjų širdelių. Tai vaikučiai meldžiasi už savo Globėją.

Po mišių mokyklos mokinių delegacija vedasi kunigą Kleboną į mokyklą pasveikinti. Prie papuoštų ir gausiomis vaisėmis apkrautų stalų, šventiškai pasipuošę, vaikučiai džiaugsmingai sveikina sukaktuvinininką, savo artimiausiųjų bendradarbių apsuptą.

Savo sveikinimus vaikučiai reiškia giesme, lietuviškai ir angliškai sugiedota. Dar pridėta Maironio "Užtrauksime naują giesmę, broliai!" Sveikinimo programa baigta tautiniais šokiais, kurių pašoko kiekvienas skyrus.

Savo mieliesiems sveikintojams padėkojus, kun. klebonas išsiskubino prie savo kasdieniųjų darbų, o vaikučiai, linksmai čiulbėdami, vaišinosi.

Juodukės šoka "Kalvelis"

Balandžio mėn. 23 d. šv. Alfonso svetainėje davė koncertą St. Frances Academy, kurioj gimnazijos mokslą eina katalikės juodukės. Koncerto programą sudarė dūdų orkestro, choro ir šokių dalykai.

Šokių programoje buvo ir lietuviškasis "Kalvelis". Jį pašoko aštuonios juodukės mergaitės. Pats šokis paruoštas visai rūpestingai. Žinoma trūko lietuviškų tautinių drabužių. Tie margaspalviai dra-

bužiai, kuriais buvo pasirėdžiusios šokėjos, geriau tiko ukrainiškam šokiui, kurį kiek vėliau matėme.

Kaip ten bebūtų su smulkmenomis, gana įdomu: ar tik ne pirmą kartą lietuvišką šokį išpildo juodosios rasės žmonės.

Lietuviškas žodis iš Baltimorės radio

Iš katalikų ligoninės Mercy Hospital per Baltimorės radiją sekmadieniais 10:30 val. transliuojamos šv. Mišios. Jas kas sekmadienis laiko vis kitos parapijos kunigas.

Pereitą sekmadienį buvo šv. Alfonso parapijos eilė. Mišias atlaikyti kun. klebonas pavedė kun. P. Dambrauskui. Transliacijos vedėjo kun. Jėzuito Doherty pageidavimu, šv. Mišių Lekcija ir Evangelija buvo paskaitytos lietuviškai.

Pradedant transliaciją kun. Doherty paskelbė, kad šios Mišios aukojamos už visus lietuvius ir radijo klausytojus.

Po pamaldų kun. Doherty pasakė: mielai klausiausi lietuviškojo skaitymo; jūsų, t. y. lietuvių, kalba tikrai graži.

BALF'as kviečia

Balandžio mėn. 30 d. Baltimorės BALF'o skyrius ruošia meno vakarą. Programoje dalyvauja visos stipriausios Baltimorės lietuviškosios meno pajėgos, šiame krašte išaugusios ar iš tremties atvykusios. Taigi vakaro programa bus labai įvairi.

Sis vakaras bus proga ne tik pasigrozėti deklamacijomis, daina ir muzikos dalykais, bet ir atlikti šalpos darbų. Atsiminkime, kad BALF'as kviečia

F'as šelpia tuos lietuvius, kurie dar yra tremtyje Vokietijoje ir pašalpos yra labai reikalingi. Gausiai į šį vakarą atsilankydami, kiek vienas po truputį sumesime rimtą pašalpos sumą.

O senųjų eilės vis retėja... 24 balandžio mėn. anksti rytą staiga ir visai netikėtai mirė Marija Saukienė, eidama 74 metus. Tai pirmas mirties atsitikimas tremtinių tarpe Baltimorėje.

Vėlionė su savo vyru Jurgiu į šį kraštą atvyko visai neseniai, tik prieš keturias savaites. Sūkai atvyko pas savo vaikus, kurie kiek anksčiau buvo pasiekę Baltimorę. Be vyro Jurgio, vėlionė paliko sūnų Viktorą ir dukterį Anelę Gelgudienę, neminint ar proanukių. Be to, vienas a. a. Saukienės sūnus bolševikų ištremtas į Sibirą ir antras likęs Lietuvoje; apie juodu jokių žinių tėvai niekumet nėra gavę.

Laidojimo apeigos, su trejomis šv. Mišiomis, atliekamos šv. Alfonso bažnyčioje.

Taip pat šiomis dienomis atsisakė su šiuo pasauliu Juozas Mažeika ir Silvestras Petruškevičius, abu sulaukę gilios senatvės. Abu į senatvę negalėjo dirbti ir netekę iš bet kur paramos, buvo slaugomi miesto ligoninėje - prieglauduje, City Hospital. Šv. Mišios už Juozą Mažėiką buvo šv. Alfonso bažnyčioje. Silvestro Petruškevičiaus artimieji laidojimo apeigų reikalu kreipėsi į nelietuvių bažnyčią.

Kvieslys į Laisvę

Eilėraščių rinkinys. Parašė Jonas Kmitas. Knyga turi 352 pusl. "Darbininko" spauda. Kaina \$2.00.

Savings UP TO \$50 ON 1950 GAS RANGES. 1. Nereikia įmokėti... nereikia nieko mokėti per 30 dienų. 2. Visiems metams išsimokėti... tik po 22 c. į dieną. Spring STYLE SHOW. See the 1950 automatic Gas ranges... the most beautiful models ever shown. SAVE WHEN YOU BUY... SAVE WHEN YOU COOK! TIKTAI MODERNISKI GASINIAI PEČIAI JUMS GALI TAI VISKĄ DUOTI. Be dūmų, liepsna broilina! Lankstus didelis kūro sutaupymas. Greitas... Viršutiniai burneriai neužkaista, nei atšala. Tikras — nepertraukiantis karštis duoda geresnį kepimą! Automatiškas laikrodis kontroliuoja pečių jums išėjus! Ir jei jūs norite pasinaudoti šiais parankumais, jūs galite, įsigydami modernišką Gasinį Pečių, priėdė Gasinį Virtuvės Šildytuvą... viskas viename pečiuje! Nereikia daugiau kūro nešioti... taupus, Gasas atlieka visą darbą! Dėlei virimo ar virtuvės apšildymo yra geriausias ultra-moderninis Gasinis pečius. Taigi, pirk dabar ir sutaupysi iki \$50.00 perkant modernišką Gasinį pečių. BOSTON GAS CONSOLIDATED COMPANY OR YOUR GAS APPLIANCE DEALER. SEE "That Young Couple" MONDAY 9:30 P. M. W3Z-TV CHANNEL 4

Kaip Lietuvoje mokytasi

K. Mockus

"GERAS SPORTININKAS" vienintelis tikras kelias. Šiuo atveju ko trumpiausiai įmanomu būdu susipažinkime su Lietuvoj veikusiomis mokyklomis.

KAI SUGRIUVO CARO VALDŽIA...

Visi gerai žinome, kad rusų caro valdžia lietuviškų mokyklų visai neleido. Net pradinėse mokyklose vaikai buvo mokomi rusiškai. Aukštesnį ar aukštąjį mokslą pasiekti lietuviams buvo sunku, nes trūko pinigų. O tinkamų, gabių mokslui žmonių lietuvių tautoje buvo tikrai daug. Kai tik sugriuvo carinė Rusija ir kai apsilpo vokiečių okupantų valdžia, Lietuvoje tuoj visur susiorganizavo lietuviškosios mokyklos. Galima sakyti, kad lietuviška mokykla susiorganizavo greičiau, negu pati valstybė. Mokyklų tinklas nuostabiai greitai plėtėsi. Pradžioje trūko visko — trūko mokytojų, trūko lietuviškų knygų mokslui, trūko patalpų, mokslo priemonių. Tačiau pasiryžimas viską nepaprastai greitai nugalėjo.

PRADINĖS MOKYKLOS IR GIMNAZIJOS

1918/21 m. visoje Lietuvoje jau pridėjo daugybę mokyklų. Kiekviename valsčiuje jau veikė po kelias pradinės mokyklas. Kiekviename apskrityje mieste ir net mažesniuose miestuose įsisteigė gimnazijos. Paprastų ūkininkų ir darbininkų vaikai veržė veržėsi į mokslą, ir mokyklos buvo pirmą, pildytos. Vaikai mokėsi netoli nuo savo gimtinės, todėl tėvai galėjo leisti net po kelis vaikus į mokslo mokslus. Mokslo buvo palyginant pigus, neturtingesnieji visi nemokėjo už mokslą. Gabesnieji, mažiau pasiturintieji tėvų vaikai, patys įvairiais būdais uždarbiavo ir mokėsi. Buvo ir vargo nemažai, tačiau nuotaika anuo metu buvo tokia, jog jauni žmonės visokias kliūtis nesunkiai nugalėjo.

Pradinėse mokyklose mokiniai mokydavosi keturis metus. Po to jau stodavo į vidurinę mokyklą, kitaip vadinamą gimnaziją. Ten buvo aštuonios klasės ir mokiniai mokėsi aštuoneris metus. Gimnazijas baigę, jau galėjo stoti į universitetą ir rinktis savo aukštojo mokslo specialybę.

UNIVERSITETAI

Lietuvoje nebuvo jokių college'ų, o iš gimnazijos buvo stojama tiesiog į universitetą. Universitetą taip pat reikėjo suorganizuoti. Visa tai buvo padaryta labai greitai ir labai sėkmingai. Pradžioje trūkstamų profesorių dalis pakviesta iš užsienio ir jau

nuo 1922 m. Lietuvos universitetas pradėjo veikti Kaune, nes Vilnius tuo laiku buvo lenkų užimtas. Nuo 1930 m. universitetas pavadintas Vytauto Didžiojo vardu. Apie tą laiką universitete jau buvo keli tūkstančiai studentų, uoliai besiruošiančių tapti mokytojais, kunigais, gydytojais, teisėjais, advokatais ir kitokiais profesionalais ir stoti kurti savo valstybę, vadovauti savo tautos gyvenimui. Tai nebuvo kokių senoviškų ponų vaikai, o jauni vyrai ir moterys, kilę iš lietuviško kaimo, pilni savo žemės meilės ir parodę daug energijos bei gabumų. Metai iš metų vis didesnis skaičius tų žmonių išėdavo su diplomais iš universiteto ir stodavo dirbti savo darbo. Tie, kuriems reikėjo, kol komisija neparagauja, — tai, suprantama, ir jam nuolat kinkos dreba, kol vienas kartas nemeluos. Taigi, pareigūnai paruošia tuos "planus" ir "sąmatas" mažesnius, kad galėtų lengvai įvykdyti per nustatytą laiką. Paskum prasiideda "plano" vykdymas. Ir jau tada visomis priemonėmis gena darbininkus. Štai "planą" įvykdė. Ir net jį užvarė, t. y. pervykė. Tai tada pasigirdimai pareigūnai muša sveikinimo telegramas tėvelių tėveliui Stalinui, pasisakydami, kad jo garbei ir šlovei darbus atliko "viršum plano". Maždaug taip, kaip ir jų balsavimai visados išėina "viršum plano": balsuoja (kaip Lietuvoje) 17%, o jie paskelbia, kad balsavęs visas 100%, tartum tuo balsavimo metu niekam iš tūkstančių balsuotojų nė vidurių nebūtų buvę suskausta.

KITOS AUKSTOSIOS MOKYKLOS

Žemės ūkio darbuotojams ruožti Dotnuvoje veikė žemės ūkio akademija, išleidusi daug puikių agronomų.

Veterinarijos gydytojus rengė veterinarijos akademija Kaune - Vilijampolėje, muzikos studijoms veikė konservatorijos Kaune ir Vilniuje, dailės studijoms — atitinkamos aukštosios mokyklos Kaune ir Vilniuje. Anksčiau Klaipėdoje, paskui Šiauliuose veikė Prekybos Institutas. Mokytojas ruošti buvo atitinkami pedagoginiai institutai ir mokytojų seminarijos. Tos mokyklos rengė daugiau pradžios mokyklų mokytojus, o gimnazijoms mokytojus rengė universitetai.

Kariuomenės karininkams ruošti buvo karo mokykla ir aukštieji kursai.

SPECIALIOS MOKYKLOS

Buvo daugybė žemesnio laipsnio specialių mokyklų, kaip technikos mokyklų, rengusių įvairius technikus, amatų mokyklų, daržininkystei, sodininkystei, pienininkystei ir pan. Visos Lietuvos mokyklos savo mokinius ne tik mokė, bet ir auklėjo. Tokiu būdu buvo išauginta jaunoji karta, pilna savo gimtojo krašto meilės, apsišvietusi ir pasiryžusi savo maža kraštą pastatyti šalia kultūringiausių Europos kraštų. Iš priaugusių kartos beraščių jau visai nebuvo. Pradžios mokslas visiems buvo privalomas.

Darbo klausimais

BOLŠEVIKINIO ŪKIO "NAUJIENYBES"

KAS TAS "VIRŠUM PLANO"?

Bolševikai mėgsta triūbyti: "Darbą įvykdė viršum plano". Matot, kompartijos centrai pareikalauja darbų planų sudaryti, sąmatas paruošti. Ruošia juos tokie pat žmonės, kaip ir visi. O bolševikijoje yra ir pasilikę didelis kinkų drebėjimas. Jei Stalinas turi 5 šarvuotus automobilius ir nežinai, kurio jis važiuoja; jei Stalinas, kaip ir Tito, Hitleris, Mussolini, nepradeda valgio valgyti, kol komisija neparagauja, — tai, suprantama, ir jam nuolat kinkos dreba, kol vienas kartas nemeluos. Taigi, pareigūnai paruošia tuos "planus" ir "sąmatas" mažesnius, kad galėtų lengvai įvykdyti per nustatytą laiką. Paskum prasiideda "plano" vykdymas. Ir jau tada visomis priemonėmis gena darbininkus. Štai "planą" įvykdė. Ir net jį užvarė, t. y. pervykė. Tai tada pasigirdimai pareigūnai muša sveikinimo telegramas tėvelių tėveliui Stalinui, pasisakydami, kad jo garbei ir šlovei darbus atliko "viršum plano". Maždaug taip, kaip ir jų balsavimai visados išėina "viršum plano": balsuoja (kaip Lietuvoje) 17%, o jie paskelbia, kad balsavęs visas 100%, tartum tuo balsavimo metu niekam iš tūkstančių balsuotojų nė vidurių nebūtų buvę suskausta.

KAS TAS SPARTUOLIS?

Bolševikijoje viskas šurumburum. Vis naura! Kad žmogus būtų daugiau išnaudojamas, jau daug metų, kaip ten sukurti vadinamieji "stachanovai", kurie daugiau negu reikia padirba — "viršum plano". Per ilgą "stachanovai" paliko pajukos daiktų. O okupuotoji Lietuva apskritai nemėgo rusiško darbo, rusiškos netvarkos, rusiškų marškinų, rusiškos nagaikos ir naganos. Reikia taikintis, bent pradžioje, kol lietuvius apnaikinsi. Kam "stachanovais" erzinti, kad galima tam pačiam reikalui lietuvišką žodį išgalvoti. Ir išgalvojo "spartuolį ir spartuolę". Bet žmonių neapgausi: ir spar-

Lietuviškose mokyklose išaugo daugybė naujų talentų — rašytojų, muzikų, dailininkų, mokslininkų, valstybės vyrų, laikraštinių ir pan.

KODEL JIE BĖGO?...

Bolševikai mokytus žmones paverčia vergais ir siunčia į tolimą Sibirą. Per 1940-41 m. buvusią okupaciją visi tai matė. Užtat artėjant antrai bolševikų okupacijai, 1944 m. daug tų žmonių išbėgo. Nė vienas jų nenorėjo išvykti iš savo krašto ir nebūtų išvykęs, jei būtų tikėjęs, kad kaip nors galės dirbti darbą savo krašte. Kadangi tokios vilties nebuvo, todėl teko pavirsti pasaulio klajūnais.

Užtat ir jūs, senieji broliai amerikiečiai, taip daug savo tarpe matote Lietuvą per prievartą palikusius šviesuolius, kurių ryto ir vakaro mintys, skrenda ir skris į tą gimtąją žemę, kurioje išaugo, kurią visa širdžia pamilo, kurioje išsimokslino ir kuriai visas savo jėgas pažadėjo. Jie visi dėkingi jums už širdingumą ir paramą, tačiau jie prašo suprasti juos, nes jie paliko ne tokią Lietuvą, kokią Jūs savo laiku palikote.

tuolis greit pavirto patyčių daiktu. Lietuviai sako: "Kas spartinas, tegul sau spartinas, o mes dar pažiūrėsim". Ir dalis neriaši iš kailio kažkam įtikti, o visi tūkstančiai ir milijonai laukia išvadavimo, kaip gervė giedros. Ir spartuolis nelygu spartuoliui: jų tarpe yra daugiau simulantų, negu Rusų valdžia mano. Bet valdžia ir tai žino. Todėl vietinės, rajoninės, T. Rusijos radijo stotys, dažnai girdėti, tarpusavy kalbasi ir aiškiai išsuduoda, kad jie turį visokių "spartuolių", kad tokis ir tokis kolūkis, dirbtuvė, fabrikas, kombinatas turįs pasitaisyti, o ne savo nuopelnus išpūsti. Apskritai, T. Rusija yra nesusipratimų kraštas.

KAS TAS DEŠIMTKIEMIS?

Pabaltijys — Lietuva, Latvija ir Estija — jau treti metai padalinta dešimtkiemiais, — vadinasi, viensėdžiai sugrūsti į krūvas, o tos "krūvos" yra vėl sodžiai mažiausia iš 10 kiemų, arba šeimų. Kažkur yra kolūkių centras — raštinė ir kažkur laukai. Ir rytais iš dešimtkiemų traukia išvargę vergai į tą centrą, o per jį į paskirstomą darbą ir dirba, kaip ir anos baudžios laikais, ištisinę dieną, ko neko užkūsdami iš savo lauknešėlio.

Dešimtkiemis bolševikams dar ir tuo patogu, kad jame yra "akis", o ta "akis" — čia pat apgyvendinti iš Rusijos atgabentieji rusai ir kitokie, didžiąją dalį lietuvių išžudžius, į Rusiją išgabenus arba laimingesniems paspėjus į miškus pas Lietuvos Laisvės partizanų pasprukti.

Dešimtkiemų sistema tėra tik Rusijos gyventojų sugalvota: carai ir jų valdžios tai mėgo, tuo džiaugiasi ir dabartiniai carų ištikimieji vietininkai bolševikai - komunistai, — geriau sakant, jų provodyrai, kurių krūtinės lig laiku Stalino - Lenino (pirmiau ir Trockio) ordiniais — blėtelėmis nukabinėtos.

A. Žiemena.

▼ Tarybinis, arba sovietinis, ūkis — yra komunistinis ūkis, paremtas žmogaus nesąlyginu darbu ir teduodas pilno išimtinai valstybei. Jei jis žemės ūkis — tai kolūkis, arba kolchozų sistema. Kad būtų aišku, reikalingas palyginamasis sugretinimas: dvarai davė pelną dvarponiui per dvarų komisarus (kamisarius) ir pilipotinus (plenipotentis) ir dvarininkas buvo visagalis; kolūkiai — tolygūs dvarams: duoda pelną valstybei — jos valdžiai, o valdomi per kolūkių komisarus ir tumas? Jokio! Čia ir čia dvarysta, lažas, baudžiava, vergija. A.Ž.

● Bedarbių padidėtų iki 9 milijonų, jei tik paliautų šaltasis karas, kaip apskaičiuoja kai kurių unijų vadovybės. Bet jos neapskaičiuoja, kiek padidėtų darbo, jei pasaulis išsilaisvintų iš bolševizmo ir prasidėtų laisva prekyba visame žemės rutulyje.

● Bedarbiams pašalpas Trumanas nori pakelti taip, kad susidarytų savaitėje suma nuo 50% iki 70% gaunamo atlyginimo, arba nuo 15 dol. iki 42, ir kad bedarbis galėtų ją gauti 26 savaites į metus. Projektas pasiūstas Kongresui.

Padėkite plytele

SENELIŲ PRIEGLAUDAI —

Ištieskite Gailestingumo Ranką

Gailestingas Samarietis

Jėzaus Nukryžiuotojo Seserys 1945 m. perkėlusios savo Motinišką Namą į Brocktoną, ėmė rūpintis įkurdinti vyrams seneliams prieglaudą. Trijų metų bėgyje sukelta fondas ir pastatyta seneliams prieglauda. Už šio darbo įvykdinimą Seserys yra dėkingos visiems, kurie kokių nors būdu prisidėjo prie šio gailestingo darbo.

Dabar pradėtas yra moterų senelių prieglaudai fondas. Šiomet nogueji, nes jie laimės gailestingumo". (Mat. 5, 7.) būtų kuo greičiausiai pradėti prieglaudos statybą, nes atsiranda daug senų moterų, kurios neturi jokios globos. Prieglaudoje jos ras maloną priežiūrą, patarnavimą ligoje ir aprūpinimą sielos bei kūno reikalų iki mirties.

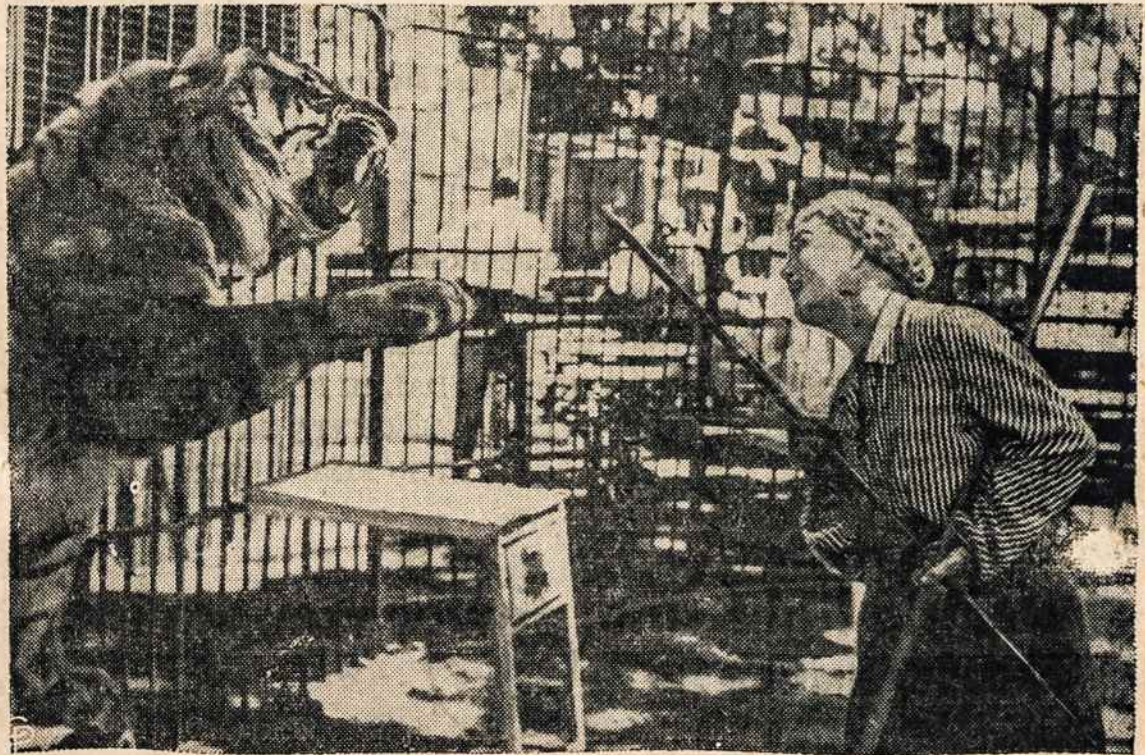
Taigi, būkite Gailestingu Samariečiu, kurį Kristus pagyrė už jo gailestingumą artimui. Prašome neatsisakyti ištiesi gailestingą ranką ir mūsų senoms moterims, atsidūrusioms sunkioje padėtyje.

Geradarių intencija bus atlaikyta Šv. Mišių Novena. Be to, Seserys už savo Rėmėjus per visus metus atlaikys 32 Novenas, kalbės keletą maldų kasdieną, visas savo maldas ir darbus aukos Jūsų intencijai. Už mirusius geradarius užrašys 3 Šv. Mišias ir paukos trijų dienų savo atliktus darbus ir atkalbės maldas.

- Šią savaitę Senelių Statybos Fondui aukojo:
J. Saladonis, Montello, Mass.	20.00
A. A. Gelezinis, Brockton, Mass.	10.00
Mrs. Krasauskas, So. Boston, Mass.	10.00
Mrs. C. Jesaitis, Waterbury, Conn.	10.00
Juzė Gudaitė, So. Boston, Mass.	10.00
Antanina Majauskaitė, So. Boston, Mass.	10.00
Agnes Kalinauskaitė, So. Boston, Mass.	10.00
A. Miliauskienė, Montello, Mass.	5.00
Cyprijonas Smalskus, Montello, Mass.	5.00
Mr. J. P. Kvaraceus, MD., Brockton, Mass.	5.00
Anthony Budreski, Brockton, Mass.	5.00
Mrs. Gages, Cambridge, Mass.	5.00
Mrs. P. Burbulis, So. Boston, Mass.	5.00
Dr. & Mrs. A. Budreski, Brockton, Mass.	5.00
P. Banulis, Brockton, Mass.	5.00
Mr. ir Mrs. M. Kripas, Hartford, Conn.	5.00
Jonas J. Shislosky, Brooklyn, N. Y.	5.00
M. Balutienė, Norwood, Mass.	5.00
Elzbieta Samienė, Chicago, Ill.	4.00
Eva Babulis, Brockton, Mass.	3.40
K. Kastantinavičienė, Brockton, Mass.	3.00
Mrs. Mary Bernatonis, So. Boston, Mass.	3.00
J. D. Laucevicus, Brockton, Mass.	3.99
Ona Romikaitė, Mattapan, Mass.	3.00
A. Norkus, Brockton, Mass.	2.00
S. Biunauskaitė, Montello, Mass.	2.00
A. Ivas, So. Boston, Mass.	2.00
Mr. Galvydis, So. Boston, Mass.	2.00
Mrs. J. Karpus, Brooklyn, N. Y.	2.00
K. Povilaitienė, Brockton, Mass.	2.00
K. Damash, Brooklyn, N. Y.	2.00
Jonas Vaičiulis, Hartford, Conn.	2.00
Constance Micevich, So. Boston, Mass.	2.00
M. Gaubienė, Norwood, Mass.	2.00
Petronėlė Versholksienė, Montello, Mass.	2.00
L. Ernestienė, Greenfield, Mass.	2.00
Eva Mary Ankstutis, Worcester, Mass.	2.00
A. Aleskievičius, Westfield, Mass.	2.00
Mrs. Anna Gadekis, Brooklyn, N. Y.	2.00
M. Visnaukas, Worcester, Mass.	2.00
S. Bugnaitis, Worcester, Mass.	2.00
A. Sangaila, Dorchester, Mass.	2.00
Mrs. A. Ashmont, Brockton, Mass.	1.00
Veronika Gedaitis, So. Boston, Mass.	1.00
F. Singis, So. Boston, Mass.	1.00
Katherine Palaima, Mattapan, Mass.	1.00
Frank Whitkens, So. Boston, Mass.	1.00
Mrs. A. Shimkus, Montello, Mass.	1.00
Dominic Dikehis, Brockton, Mass.	1.00
F. J. Bagočius, So. Boston, Mass.	1.00
D. Kazlauskas, Brockton, Mass.	1.00
Ann Gintalas, So. Boston, Mass.	1.00
J. Kudarauskienė, So. Boston, Mass.	1.00
J. P. Markelionis, So. Boston, Mass.	1.00
R. Dabravalski, Brockton, Mass.	1.00
Sophie Alinskas, Brockton, Mass.	1.00
Amitas Gatanteni, Brockton, Mass.	1.00
Petronėlė White, So. Boston, Mass.	1.00
Raymond Paul, So. Boston, Mass.	1.00
Alphonse Monkevicz, Brockton, Mass.	1.00
Mrs. Veronica Trinka, So. Boston, Mass.	1.00
Martha Chapulis, Brockton, Mass.	1.00
Walter Chapulis, Brockton, Mass.	1.00
Mrs. M. Zerofsky, So. Boston, Mass.	1.00
H. Butkienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
Anna Meltz, Yonkers, N. Y.	1.00
V. Kotryn, Brooklyn, N. Y.	1.00
J. Alisaukas, Brooklyn, N. Y.	1.00
W. Nevaras, So. Boston, Mass.	1.00
B. Gedvilas, Maspeth, L. I., N. Y.	1.00
Joseph J. Janis, Hartford, Conn.	1.00
Victoria Stankevičienė, Brooklyn, N. Y.	1.00
John Yerusevičius, Bradford, Mass.	1.00
Uršula Yerusevičius, Bradford, Mass.	1.00
M. A. Lauzonis, Worcester, Mass.	1.00
Ona Roccoviūtė, Brockton, Mass.	1.00
Antose Sharkienė, Brockton, Mass.	1.00
A. Vinskus, Brooklyn, N. Y.	1.00

Visiems aukotojams ir aukotojoms nuoširdžiausiai dėkome. Jėzaus Nukryžiuotojo Seserų vardu,

Motina Ligorija,
Vienuolyno Viršininkė.
(Bus daugiau)

Iširdusį tigrą nėra lengva suvaldyti, bet prityrusi dresiruotoja Mabel Star (Thou-sands Oaks, Cal.) nebijo su juo būti ir tame pačiame narve.

Amerikos Lietuvių ŽIDINIUOSE

Ką aš daryčiau, jei būčiau senatorius?

HARTFORD, CONN.

Balandžio 16-tą d. Vyčių 6 kuopa sužavėjo vietinius lietuvius įspūdinga ir linksma programa. Dviejų aktų komedija — „Lajmingas Vyras“ suvaidino kuopos nariai: Mykolas Kripas, Juozas Becker, Vytautas Salemonas, Kazimieras Busky, Juozas Aidukonis, Danielius Medeška, Regina Zaranka, Teresė Endreliuniūtė ir Stela Markin. Apie 200 žmonių buvo susirinkę parapijos salėje. Vakaro vedėjas buvo kun. Pranas J. Prancuskus. Per pertrauką vyčių choras, p. Jurgiu Petkaičiui vadovaujant, sudainavo tris dainas: „Miškų gėlė“, „Per girią - girelę“ ir „Ant tėvelio dvaro“. Komiškai pašoko trys baletininkės — Ona Zablaitytė, Elena Klimaitė ir Bertha Sabeckaitė. Vyrų oktetas iš ateivių dainininkų — Jono Kadzinsko, Broniaus Aleksandravičiaus, Felikso Bočiūno, Vytauto Pileikos, Nenortos, Dikinio, Jucevičiaus ir Draginevičiaus, — sudainavo „Gaudžia trimčiai“, „Ramoventų Maršą“, „Karas“ ir „Jau žirgelis pabalnotas“. Kun. Povilas P. Sabulis, kuopos kapelionas, pagyrė vyčius už jų darbštumą ir bendrą darbą. Kun. Kūra, svečias iš Lietuvos, pareiškė susižavėjimą Amerikos lietuvių jaunimo išlaikymais tėvų idealais ir tėvynės meile. Vakaro vedėjas dabar perstatė „ciciliką“, kuris pabimbėjo apie proletaro žmogaus palinkimą komunizmui. Jo „speechas“ buvo pilnas saldaus juoko. Po tam sekė tautiniai šokiai, kuriuos išpildė gabi naujakurių grupė, vadovaujama p. Reginos Rauhaitės. Sušoko „Kalvelį“ ir „Rugelius“. Vakaras užsibaigė šokiais. Grojo kuopos nario Juozo Bartusevičiaus orkestras.

● **J. Audėnas**, bostonietis, praneša, kad kai kurie gyvenytojų surašinėtojai, gimusius Lietuvoje, užrašo gimusiais Rusijoje, ir tik reikalaujant atitaiso. Tad lietuviai turi apsižiūrėti.

● **Kun. A. Mažukna, MIC.**, misionierius, po paskutinių misijų Šv. Pranciškaus parapijoje Indiana, Harbore, sugrįžo į savo tėviškąjį namą Chicagoje pasilsėti.

● **Stasys Liepa**, puikus Bostono baritonas, balandžio 23 d. koncertavo Chicago. O balandžio 30 d. koncertuos Lietuvos radio valandos koncerte, Jordan Hall, Bostone.

● **Dail. prof. Dabuzinskis** pagamino dekoracijas Metropolitan operos New Yorke „Chovaščinos“ operai.

● **Aldona Statkeliūnaitė** sekmingai baigė šiomis dienomis studijas Rider College, Trenton, N. J. ir gavo bakalaurato laipsnį. Jos tėvai Antanas ir Mikalina Statkeliūnai turi lietuvišką kėpyklą, Harrison, N. J.

● **K. Krušinskas**, vienas iš senųjų lietuvių veikėjų, balandžio 20 d. kukliai minėjo savųjų tarpe Woodhaven, N. Y., savo 70 met. amžiaus sukaktį.

● **Cook County** taryba priėmė 5 punktų programą, pagal kurią leidžiama County ligoninėje gydytis sunkiai susirgusiems DP. 1949 m. Joje gydėsi per 300 tokių asmenų.

● **Chicagoje** Paštas bus išnešiojamas pagal Washingtono įsakymą tik vieną kartą per dieną vietoje ligi šiol dviejų kartų. Mat, tuo siekiama sutaupti pašto išlaidas. Iš 20,000 pašto tarnautojų numatoma jų dalį atleisti. Biznio pasaulis reikią nepasitenkinimo ta tvarka, bet tie žmonės, kurie pašta gauna tik bilas užsimokėjimui, — nepaiso.

● **Dr. Pr. Padalskis**, kuris jau antri metai dėsto Detroito universitete, pakeltas į ekstraordinarius profesorius (Extra Ordinary Degree).

● **Adv. A. Repšys**, katalikų veikėjas Lietuvoje ir tremtyje, atvyko su žmona ir sūneliu Chicago.

● **Prof. J. Šimoliūnas** ir dr. S. Šimoliūnienė atvyko iš tremties į Racine, Wis., ir tuoju gavo darbą vietos sanatorijoje.

Pereitą sekmadienį Laima Leonaitytė buvo išvykusi į savo draugės Aldonos Tercijonaitės vestuves Brooklyn, N. Y. Aldona yra duklė Daktaro Vinco Tercijono, kuris praktikoja vienoje ligoninėje netoli Brooklyno.

Dabartiniu laiku pas mus svečiuojasi du ateiviai kunigai: kun. Petras Dziegoraitis buvęs šiauliuose, apsistojęs pas p. Ireną Ruseckienę, 16 Grand Street, ir kun. Pranas Kura, buvęs Darbėnuose, apsistojęs pas p. Vincą Keidžių, 6 Mortson Street.

Balandžio 23-čią d. Šv. Elžbietos pašalpinė draugija surengė vakarienę parapijos salėje. Dalyvavo apie pusantro šimto žmonių. Vakaro vedėjas buvo kun. Pranas Prancuskus. Didž. gerb. kleb. prelatas J. Ambotas savo kalboje pasveikino ir pagyrė nares, kurios jau 36 metus darbavosi moterų labui. Kalbėjo dar kun. Povilas Sabulis, p. Veronika Patrick (draugijos pirmininkė), Jonas Patrick, ponai Monkūnai, Elyošienė, Cecilija Labesky, Marijona Bucevičienė ir Marijona Patekaitė. Ponia Ona Vailionienė padainavo kelias dainas. Vakarienės komitetą sudarė Katarina Casman, Katarina Gober, Katarina Sabeckienė, Grace Urban, Marijoną Bucevičienė, Lada vičienė ir Ivanauskienė. Antano Mazalo orkestras grojo šokiams po vakarienės. F.J.P.

Vos nesudegė

STOUGHTON, MASS.

Praeitą šeštadienį, balandžio 15 d. buvo suruosta p. Ad. L. Show, kuriose dalyvavo p. Aleks. Valas. Parėjęs namo, kaip paprastai ir gulėdamas rūkė. Užmigęs iškrito cigaretė ir pradėjo degti ant coach'io. Apdegė ranka ir šiaunis. Gerai, kad žmona buvo netaip kietai įmigus. Pabudusi, prikėlė vyrą ir pašaukė gaisrininkus, kurie gaisrą likvidavo, bet nuostolių padaryta daugiau, negu už 2,000 dol.

Prieš šešius metus tame bute irgi buvo gaisras dėl rūkimo.

● Elogiausia, kad kol suremontuos, senutė motina ligonis turi ieškoti prieglaudos kitur. Girtavimas ir rūkymas ne į sveikatą.

Garbingi lietuviai

Netoli miesto salės, prie Porter Pearl St. kampo yra pastatyta Stoughtono garbės paminklas su įrašytais vardais tų didvyrių, kurie žuvo 1917 - 1918 m. už Tautų laisvę. Tame sąrašė skaitoma ir keleta lietuviškai skambančių pavardžių: Matulaitis P., Stapulonis P., Sutkus B., Urgotis (Jurgutis?), Zavadsky M., Russel (gal Ruseckas), Whitten (gal Vaitėnas). Gal ir daugiau būtų, nes pavardės iškraipytos, ir negalima atpažinti. Kaip gaila, juk per amžius skelbtų, kad ir lietuviai

Atidaroma berniukams vasaros stovykla
KENNEBUNK PORT, ME.

Tėvai pranciškoniai, Kennebunk Port, Maine šią vasarą atidaro berniukams stovyklą. Stovyklos atidarymas įvyks liepos 1 dieną ir baigsis rugpjūčio 5 dieną. Įrengtos gražios patalpos ir paruošta puiki dienotvarkė. Visiems yra žinoma, kad Kennebunk Port pranciškonų vienuolynas yra gražioje Maine valstijoje ir prie Atlanto vandenyno. Tėvai, kurie norėtų, kad jų vaikai šiais metais atostogas praleistų pas tėvus pranciškonus ir lietuviškoje dvasioje, kreipkitės šiuo adresu:

NFW BRITAIN, CONN

Mūsų kolonijos visuomenės žiniai

Gegužės mėnesyje mūsų kolonijoje įvyks šie rengimai: **Gegužės 6 d.**, šeštadienio vakare 6-tą val. parapijos salėje vakarienė su gražia programa, kurią ruošia ir kviečia šv. Vardo vyrų draugija. Šios vakarienės tikslas pagelbėti vienam gabiausiam parapijos jaunuoliui išeiti mokslą aukštesnėje katalikiškoje mokykloje.

Gegužės 7 d., sekmadienį, 2 val. po pietų lietuvių Sanryšio salėje, 354 Park St., įvyks gražus koncertas, kurį ruošia, lietuvių Waterbury, Conn. dailės parodos komitetas, prieglobstint ir vietiniam komitetui. Koncertą išpildys garsūs solistai, būtent: V. Jonuškaitė - Zaujienė, V. Ivanauskas, J. Mačiulis ir V. Žukauskas — humoristas. Patartina visiems atsilankyti parodant savo meilę lietuvių dainai ir menui. Tai yra pirmas pasirodymas mūsų tarpe šių žymių solistų. Suteikim jiems malonumo savo atsilankymu.

Gegužės 14 d. Motinų pagerbimo dieną. Vietinės sąjungietės jau prie šios dienos ruošiasi. 9-tą val. ryt. bendrai eis prie šv. Komunijos laike šv. Mišių, kurias jau yra užprašiusios. Po pietų 4-tą val. parapijos salėje, ruošia linksmą pobūvį, su užkandžiais bei dainomis ir deklamacijomis. Programą išpildys šv. Cecilijos choras, vadovaujamas profesoriaus V. Marijošaus. **Gegužės 21 d.**, sekmadienį, Park St. salėje, įvyks metinis koncertas kurį ruošia šv. Cecilijos choras, vadovaujamas profesoriaus V. Marijošaus.

Staigi mūsų jauno tautiečio mirtis

Penktadienį, balandžio 21 d., staiga mirė a. a. Vincas Vicekaskas (Veits), 30 metų amžiaus. Paliko labai nuliūdusią savo jauną žmonelę, Eleonorą Ručinskaitę, kurią buvo vedęs tik prieš du metus, ir mažytį, tik penkių savaičių sūnelį.

Vėlionio liūdi ir jo senas tėvelis ir sesuo. Buvo gimęs ir augęs East Hartforde, kur priklausė prie įvairių draugijų bei antrojo pasaulinio karo veteranų A. Legijono. Už pasižymėjimą mūšiuose laike karo buvo apdovanotas pasižymėjimo ženklais.

Palaidotas iškilmingai iš šv. Andriejaus parap. bažnyčios, skaitlingai dalyvaujant giminių bei pažįstamiems su karinėmis apeigomis šv. Marijos kapuose E. Hartforde. Karštą nešė A. L. Legijono F. Sabonio posto nariai. Tebūnie amžina ramybė jo vėlei bei paguoda jo liūdinčiai šeimynėlei ir artimiesiems. B.M.

Rožytė nuo pat mažens priklausė prie šv. Kazimiero parapijos choro. Jaunavedžių tėveliai jiems iškėlė pietus, kuriuose dalyvavo giminės ir draugai. Matėsi prie garbės stalo ir kleb. kun. J. Bucevičius.

LDS 65 kuopos susirinkimas

Įvyko balandžio 16 d. Jame buvo išrinkta atstovai į apskrities suvažiavimą, kuris įvyko šioj kolonijoje. Nutarta suruošti delegatams užkandžius ir surengt trumpą programą. T. Mitchell pranešė, kad kuopos naudai kortų vakaras įvyksta balandžio 26 d. Nutarta surengt išvažiavimą, jei bus galima, birželio 25 d.

N. Angl: LDS Apskričio suvažiavimas

Įvyko balandžio 24 d. suvažiavime dalyvavo gražus būrelis. Dalyvių tarpe buvo kunigų ir profesionalų. Po sesijų 65-toji kuopa suvažiavime dalyvius pavaišino margučiais ir kumpiais, kuriuos aukavo J. Tamulionis ir Nadzeikienė. Po užkandžių buvo kalbų ir dainelių, kurias sudainavo vyrų grupė, vadovaujama kp. pirm. varg. J. Tamulionio. Pianu akompanavo Lilijan Tamulionytė. Duetą padainavo varg. J. Tamulionis su Jonu Karausku ir Ona Skirkevičienė. Buvo išgirsta gražių kalbėlių.

Nashua 65 kuopa džiaugiasi, kad gausiai dalyvavo svečių, kaip sesijoje taip ir vakarienėje. Daug pasidaravo šios šeiminiųkės: Teklė Mitchell, Ona Skirkevičienė, Marijona Nadzeikienė ir Ona Overkienė. K. J. Nadzeika.

Rožytė nuo pat mažens priklausė prie šv. Kazimiero parapijos choro. Jaunavedžių tėveliai jiems iškėlė pietus, kuriuose dalyvavo giminės ir draugai. Matėsi prie garbės stalo ir kleb. kun. J. Bucevičius.

LDS 65 kuopos susirinkimas

Įvyko balandžio 16 d. Jame buvo išrinkta atstovai į apskrities suvažiavimą, kuris įvyko šioj kolonijoje. Nutarta suruošti delegatams užkandžius ir surengt trumpą programą. T. Mitchell pranešė, kad kuopos naudai kortų vakaras įvyksta balandžio 26 d. Nutarta surengt išvažiavimą, jei bus galima, birželio 25 d.

N. Angl: LDS Apskričio suvažiavimas

Įvyko balandžio 24 d. suvažiavime dalyvavo gražus būrelis. Dalyvių tarpe buvo kunigų ir profesionalų. Po sesijų 65-toji kuopa suvažiavime dalyvius pavaišino margučiais ir kumpiais, kuriuos aukavo J. Tamulionis ir Nadzeikienė. Po užkandžių buvo kalbų ir dainelių, kurias sudainavo vyrų grupė, vadovaujama kp. pirm. varg. J. Tamulionio. Pianu akompanavo Lilijan Tamulionytė. Duetą padainavo varg. J. Tamulionis su Jonu Karausku ir Ona Skirkevičienė. Buvo išgirsta gražių kalbėlių.

Nashua 65 kuopa džiaugiasi, kad gausiai dalyvavo svečių, kaip sesijoje taip ir vakarienėje. Daug pasidaravo šios šeiminiųkės: Teklė Mitchell, Ona Skirkevičienė, Marijona Nadzeikienė ir Ona Overkienė. K. J. Nadzeika.

Ateitininkų jaunimo vakaras
BROCKTON, MASS.

Atvelykyje, balandžio 16 d., Brocktono ateitininkų jaunimas parapijos salėj buvo surengęs viešą kuopos pirm. K. Keblinskas pakvietė kalbėti svečią kun. P. Patlabą, kuris Vokietijoje visą laiką buvo Mokslo At-kų Sąjungos Dvasios vadas. Po jo trumpo žodžio kuopos nariai išpildė montažą — „Naktis ant Nemuno“. Dar programoj buvo tautiniai šokiai — „Lenciūgėlis“, „Rugučiai“, „Oželis“, K. Keblinsko feljetonas apie „Aukšinių Dėdę“ ir įvairios deklamacijos — V. Karosaitis sava kūryba, Donelaičio „Metai“, ir bendroms jėgoms sukurta poema apie „Sudužusį Cadillacą“. Labiausiai patiko V. Janonio padeklamuota „Odė Graboriui“. Programoj dalyvavo ir dvi vietinės lietuvių tės, — Alicija Bartkiūtė ir Birutė Gutauskaitė — šokius tautinius šokius ir paskambinusios pianinu. Vakara vedė Vytautas Janonis. Iš viso žmonių atsilankė virš 200. Pelnas paskirtas naujos šv. Roko bažnyčios statybos fondan. Visiems dalyvavusiems ir parėmusiems ateitininkai nuoširdžiai dėkoja. A.

● **Kun. Juršėnas**, ilgus metus komunistų kankintas kalėjimuose Rusijoje, balandžio 22 d. skaitė paskaitą Chicago moksleiviams ateitininkams ir papasakojo jiems apie savo pergyvenimus.

PINEAPPLES ARE CHEAPER IN Hawaii

Ten, kur jie auga milijonais ananasai yra atatinamai pigesni. 5,000 mylių transporto išlaidos turi būti įskaitytos į jų kainą čia, Naujojoje Anglijoje.

Panašiai yra ir su elektra. Anglis ir aliejus, didžiosios Naujosios Anglijos elektros žaliavos, turi būti atvežami iš tolimų vietų. Tai yra viena, pagrindinė priežastis, kodėl elektros kainos atskirose krašto vietose yra skirtingos.

BET RŪPESTINGA VADOVYBE IR TECHNISKAS SUGEBĖJIMAS PADARĖ ELEKTRĄ LENGVIAUSIAI PAKELIAMA BIUDŽETO DALIMI ŠEIMOS IŠLAIDOSE — CENTAS UŽ CENTĄ GAUNAME VISĄ MŪSŲ PINIGŲ VERTE.

VANDENS JEGA
Mūsų vandens jėgos šaltiniai intensyviai išnaudojami, bet dauguma elektros gaminama garo egeneratoriumais, išskyrus Mainė, nes čia nėra užtenkamai vandens jėgos.

electric light and power companies OF NEW ENGLAND

This Advertisement Sponsored by **BOSTON EDISON COMPANY**

PARAMOUNT CLEANERS & LAUNDERERS
Vienintėliai Brocktono Dry Cleaners su Mothproofing Patarnavimu
(Apdrausta nuo kandžių sugadinimo per 6 mėnesius)
Marškiniai gražiai išplaunami
VELTUI PAMAME IR PRISTATOME
Offisas ir Plant 560 Warren Ave., Tel. 736 — BROCKTON, MASS. — Kampas Grove St.
Krautuvė 766 Main St.

Mes Instaliuojame Visokios Rūšies Aliejumi
TIMKEN
Silent Automatic OIL HEAT
Sildomus Burnerius
Brockton Oil Heat, Inc.
27 Legion Parkway, Brockton, Mass.
Tel. Brockton 323

Patenkino Brocktoniečius
per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.
Parduodame
Ledą—Anglius—Coke—Aliejų—Oil Burnerius
BROCKTON ICE & COAL CO.
27 Lawrence St., Brockton, Mass.
Tel. 189

DAKTARAI

Dr. Joseph F. Antanelis
OPTOMETRISTAS
515 E. Broadway
South Boston, Mass.

Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
OPTOMETRISTAI
447 W. Broadway
So. Boston, Mass.

Dr. J. C. Seymour
LANDZIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas.
Naudoja vėliausi, X-Ray aparatą
Pritaiko aldinius.

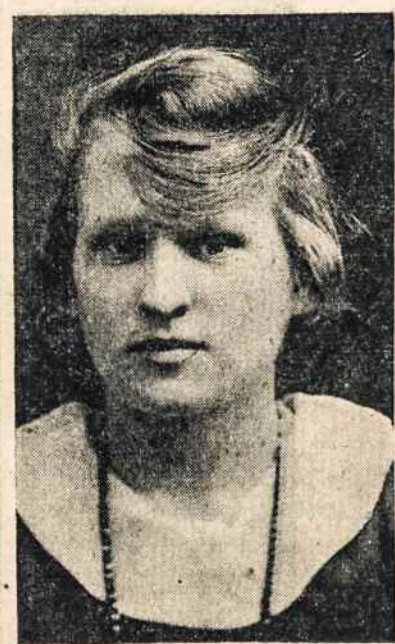
J. Repshis, M.D.
Lietuvis Gydytojas
495 Columbia Road
arti Uphams Corner
Dorchester, Mass.

A. J. NAMAKSY
Real Estate &
Insurance
409 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Gate City Monument Co.
GRANITE MEMORIALS
321 W. Hollis St.,
Nashua, N. H.

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS -
Insured and Bonded
Local & Long
Distance
Moving

A. + A.
Marcelė Palubeckienė (Palbey)

Kviečia gimines, draugus ir bendrai visus
dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti už a. a.
Marcelės (Palbey) Palubeckienės vėlę.

CAMBRIDGE, MASS.

Vestuvės
Sekmadienį, balandžio 23 d.
N. P. bažnyčioje, įvyko jung-
tuvės p-lės A. Puzinaitės su
p. S. Pladziviūni. Tą dieną
įvyko vestuvės ir p-lė F. A.
Buck su p. W. J. Crowder ir
p. J. Gudžiausko su p. A. Bro-
neikiene. Be to, šeštadienį ap-
sivedė p. A. Batakis su p-lė J.
Gabaliūte. Visiems jaunave-
džiams laimingiausio vedybi-
nio gyvenimo.

Mirė
Balandžio 20 d. mirė a. a.
Pranciška Kantrimienė. Vėlio-
nė balandžio 24 d. iš N. P.
bažnyčios palaidota šv. Myko-
lo kapuose. Paliko didžiame
nuliūdime vyrą — Juozą, duk-
teris — Jean ir Juozapiną ir
vieną sūnų. Vėlionei prie lai-
dojimo, patarnavimą suteikė
laidotuvių direktorius p. P.
Waitkus, kurio koplyčioje vė-
lionė ir buvo pašarvota. Nu-
liūdusiai vėlionės šeimai, rei-
škiamie užuojautą.

Sidabrinis vedybinio gyv.
jubiliejus
Sekmadienį, balandžio 23 d.
p.p. J. Smilgiai šventė savo
25 metų vedybinio gyvenimo
sukaktį. Šia proga, p.p. Smil-
gians pagerbti tą dieną buvo
suruoštas bankietas Cambrid-
ge lietuvių katalikų klubo pa-
talpose. P. p. J. Smilgiai gy-
vena Dorchesteryje, kur jie
turi valgomų daiktų krautu-
vę. Linkime p.p. Smilgians susi-
laukti auksinio jubiliejaus.

Lankysis ir kalbės kun. P.
Patlaba
Šeštadienį, balandžio 29 d.,
vak. parapijos svetainėje įvyk-
sta labai svarbus Federacijos

NAUJAI ATVYKSTA

Iš Vokietijos į JAV (New
York) 1950. IV. 24 d. laivu
"General Blatchford" išvyks-
ta: Balkevičius, Antanas, Ele-
na, Arūnas į Brooklyn, N. Y.;
Dičiūnas Aleksas, Kostė, Bi-
rutė - Marija, Aldona - Irena
į Rockford, Ill.; Jurevičius
Ona į New York, N. Y.; Kur-
šis Valerijus į Chicago, Ill.;
Lukauskas Ona, Jonas į Chi-
cago, Ill.; Lukošius Pranas,
Jadvyga, Dalia į Chicago, Ill.;
Malinauskas Kazys, Juzė į
Chicago, Ill.; Pečiulis Alfon-
sas į Goldwate, Michigan; Se-
reika Antanas į Chicago, Ill.;
Sinickas Lidia, Ilona į Wau-
kegan, Ill.; Slapikas Kostas į
Chicago, Ill.; Banys Petras,
Petre, Petras, Teresė į Phi-
ladelphia, Pa.; Biosevas Vale-
jus, Maria, Dzenet į Harrison,
N. J.; Blazauskas Pranas,
Vanda, Ricardas, Romanas,
Genė į Omaha, Nebr.; Brus-
kys Antanas, Ona į Chicago,
Ill.; Crepavičienė Marija į
Chicago, Ill.; Dalindavičius
Vytautas į Detroit, Mich.;
Gudauskas Juozas, Marija,
Gediminas, Birutė į Rich-
mond, Va.; Inovskis Otonas,
Valė, Katerina, Otonas į Chi-
cago, Ill.; Jankus Stasys į
Cicero, Ill.; Janušonis Anta-
nas į Brooklyn, N. Y.; Japer-
tas Vačlovas į Brooklyn, N.Y.;
Jocys Liudas, Petronėlė, Va-
cys į Detroit, Mich.; Mikuls-
kis Stasys, Bronė, Zita, Tei-
suolis, šarūnas į Chester, Pa.
Nutaute Stasys, Anelė, Danu-
rė, Aldona, Genovaitė į Brook-
lyn, N. Y.; Orentas Jonas,
Marija, Pajauta, Vytautas,
Ligija, Petronėlė, Danutė į
Detroit, Mich.; Pabarcius Al-
gimantas, Bronė, Vileta į
Pittsburgh, Pa.; Paruskevi-
čius Jonas į Detroit, Mich.;
Petruskas Algirdas į Maspe-
th, L.I., N. Y.; Puniskaitė
Joanna į Chicago, Ill.; Rugys
Pranas, Jonas, Antanina, Bi-
rutė, Algirdas į Brooklyn, N.
Y.; Rukinskis Leonas, Elena,
Leonas į Franklin, Ind.; Rus-
kys Jonas į Elmhurst, L. I.,
N. Y.; Skomantas Juozas į
Chicago, Ill.; Slizys, Pranas,
Agnieška į Sheboyban, Wisc.;
Sparas Jonas, Marcelė, Danu-
tis į Baltimore, Md.; Stancai-
tis Kotrina į Omaha, Nebr.;
Staškevičius Vytautas, Adelė,
Laimutė į Amsterdam, N. Y.;

16 skydiaus susirinkimas. Vi-
sų katalikiškų draugijų atsto-
vai, pirmininkai ir veikėjai
prašomi dalyvauti. Kiekvien-
as, kuriam rūpi mūsų pačių
reikalai, būtinai turi jame da-
lyvauti. Susirinkime svarbų
prašesimą padarys kun. Pat-
laba.

Buvo susirgusi
A. Radaitienė. Po savaitės
pasveiko. Kaip tik spėjo su-
sveikti savo dukrelės Teresė-
lės "Shower's Party", kuri
įvyksta sekmadienį, balandžio
30 d. katalikų klubo patalpo-
se. A.D.

Kaip sekasi naujakūriams
Pas mus yra daug atvyku-
sių iš tremties lietuvių. Vieni
jau turi darbus, kiti važiuoja
į ūkius. Mūsų mieste, nors yra
nemaža fabriky, bet darba
sunku gauti.

Naujakūriai vyrai ir mote-
rys gausiai lanko vakarinę
mokyklą Lietuvių katalikų
klube, kur miestas duoda mo-
kytoją anglų kalbai ir paren-
gimui pilietybės popierių ga-
vimui.

Bankietas pavyko
Vienų metų gyvavimo su-
kakties katalikų klubo bankie-
tas gerai pavyko. Bankietą
pradėjo klubo pirmininkas F.
Janiūnas. Įdomias kalbas pa-
sakė kun. F. Bieška, kun. Jo-
nas Znotinas, neseniai atvy-
kęs iš tremties; policijos
viršininkas King ir advokatas
Jonas Grigalius, Bostono Lie-
tuvių piliečių klubo pirminin-
kas. Dalyvavo miesto majoras
Crane ir daug biznierių ir sve-
čių iš kitų Lietuvos kolonijų.
Rap.

Jeji nori gerai išmokti
anglų kalbos, įsigyk
angliškai - lietuvišką

Zodyna
English - Lithuanian
Dictionary
Patogaus formato (6x4),
kietais audekl apdarais,
400 pusl.

Papiginta kaina \$3.00
Užsakymus siųskite su pini-
gais ar čekiais:
Darbininkas
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Šiuomi siūnciu \$..... ir
prašau prisiųsti Angliškai -
Lietuvišką Zodyną.
Vardas .....
Adresas .....

Padėka
Nuoširdžiai dėkojame mūsų
mielai tetai, Mortai Jurienei,
175 M St., So. Boston, Mass.,
už materialinę paramą mums
esant Vokietijos stovyklose,
už sudarymą galimybės at-
vykti į JAV ir motinišką glo-
bą mums čia atvykus ir besi-
kuriant.

IVAIRŪS SKELBIMAI

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Auksinės šaknelės
(Golden Seal) yra
didelės vertės vais-
tas nuo kataro,
baftųjų, akių užde-
gimo, nuo rožės,
nuo drugio, nuo
kepenų gedimo, nuo skilvio
ir kitų vidurinių skaudulių,
nuo sugedusios burnos.
Auksinės šaknelės veikia tiksliai
nesveiką kūno dalį, kuri serga.
Kitaip sakant, jos gydo viso-
kias ligas. Ir tai ne mūsų pa-
sakyta, bet taip sakoma viso-
kiose daktariškose knygose.
Puodukas verdančio vandens ir
šaukštukas sutrintų Auksinių
Šaknelių, gert po čerktutę kelis
kartus per dieną, arba plauti ser-
gančias kūno dalis. Svaras
Auksinių šaknelių kainuoja
\$15.00. Perkant mažiau, uncia
jį kainuoja \$1.00.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

W. J. Chisholm
GRABORIUS
"Asmeniškas Patarnavimas"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone,
Ofiso: Dexter 1-562
Namų: Pl. 6286

ŠEŠTADIENI,

Balandžio-April 29, 1950

7:30 Val. Vakare

PARAPIJOS SVETAINĖJE

West Fifth St.

South Boston, Mass.

BUS RODOMI ANT EKRANO IŠ TREMTINIŲ
GYVENIMO VOKIETIJOJ

JUDAMIEJI PAVEIKSLAI

PAVEIKSLUS-FILMĄ rodys inžinierius Kazys Daugėla
šiuo metu gyvenąs Manchesteryje N. H. Atsilankiusieji turės
progos pamatyti tikras dokumentines fotografijas vaizduojan-
čias ne tik stovyklines iškilmes ir gražius parengimus bet tai-
pogi ir tą didelį skurdą ir vargą, kurį daug tūkstančių lietuvių
turėjo patirti ir tebekentia Vokietijos stovyklose. Inž. Dau-
gėla yra specialiai gaminęs tas nuotraukas tremties spaudai,
Amerikos Raudonajam Kryžiui ir laikraščiams. Šie paveikslai
jau daug sykių buvo rodomi kitose lietuvių kolonijose ir ameri-
kiečių tarpe. Štai turtuolių vaikų koležė Našvė N. H. po to-
kios paskaitos su paveikslais buvo pareikšta: "Mes niekuomet
nematėm tokios liūdno realybės pavaizdavimo tokiu įtiki-
nanciu keliu. Jūs esate stipraus kamieno tauta, jei per tokius
vargus eįote nepalūždami".

Ateikite ir Jūs pasižiūrėti, kokiose sąlygose tremtiniai yra
gyvenę Vokietijoje ir kodėl jie bėgo iš Lietuvos.

Rengia L. D. S. 1-ma Kuopa
Nuoširdžiai kviečia Rengėjai.

Tijunėlis Vytautas į Chicago,
Ill.; Viliušis Aldona, Genovai-
tė į Chicago, Ill.; Vitkauskas
Antanas į Middlegrove, N.Y.;
Vyšniauskas Edvinas į Balti-
more, Md.; Zilyus Juozas į
Saranac Luce, N. Y.; Zylė Fe-
liksas, Marcelė, Romualdas,
Kęstutis, Dalė į Sleveland, O.

1950 m. balandžio mėn. 16
dieną papildomai laivu "Gene-
ral Heinzelman" išplaukė:
Paulauskas Stasys į E. Cam-
bridge, Mass.; Radikas Kazi-
mieras, Stefanija, Aldona, Vy-
tautas, Albina į Hartford, Ct.;
Bruzdeilinas Marija į Brock-
ton, Mass.; Buika Bronė, Al-
berta į Chittenden, Vermont;
Telycenaitė Izolda į Chittenden,
Vermont; Burnekaitė
Stanislava į Brockton, Mass.;
Levandauskas Pranas į Union
City, Conn.; Dumčius Anta-
nas į Milwaukee, Wisc.

1950 m. balandžio 18 d.
Andrulaitienė - Haverzotaitė,
Mylė, iš Užbalių km., Marijampolės ap., ir sesuo
Dumšaitienė - Haverzotaitė,
Jete, bei sesers vyras Dum-
šaitis, Jonas.

Brazinskienė - Sakalauskai-
tė, Michalina, ir dukterė Bra-
zinskaitė, Ona.

Butkeris, Jonas ir šeima, iš
Užbalių km., Marijampolės a.

Dubauskienė - Masolaitė,
Domicelė, iš Smukutės km.,
Sartininkų vl., Tauragės ap.

Dumšaitienė - Haverzotaitė,
Jetė, iš Užbalių km., Marijampolės ap., jos vyras

Dumšaitis, Jonas, bei vaikai
ir sesuo Andrulaitienė - Ha-
verzotaitė, Mylė.

Endriukaiytė, Ona, iš Ku-
biliškės km., Griškabudžio v.,
Šakių (buv. Naumiesčio) ap.

Grybauskas, Juozas, iš Giri-
ninkų kaimo.

Juodienė, ir sūnus Juodis,
Stasys, iš Daltarų km., Židi-
kų vl., Mažeikių ap.

Lavonavičiūtė - Stankus, ir
jos vyras Stankus, Jurgis,
abu iš Notenų km., Platelių
vl., Kretingos ap.

Liudvikauskas, Andrius.

Maliaukka, Ciprijonas, iš Ar-
mališkių km., Užpalių vl.,
Utenos ap.

Masolaitė - Dubauskienė,
Domicelė, iš Smukutės km.,

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS
PO GLOBA MOTINOS SVČ.
SV. JONŲ EV. BL. PAŠALPINĖS
DRAUGIJOS VALDYBA
Pirmininkė — Eva Markšienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. South Boston 8-1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailūnienė,
8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Stela, Overkienė,
555 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Čiūnienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. Parkway — 1864-W
Izdininkė — Ona Slausis,
51 Tampa St., Mattapan, Mass.
Tvarkdarė — M. Matejoškienė,
866 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė,
110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas
antrą antradienį mėnesio, 7:30 v.
vakare, Parapijos salėje, 492 E.
Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės
pas protokolų raštininkę.

Geriausia Užėiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balukonis, Savininkas.
Pagamina gerus lietuviškus pie-
tus, užlaiko geriausį alų, vyną ir
degtinę, ir visiems draugiškai
ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway,
South Boston, Mass.

Sartininkų vl., Tauragės ap.
Morkūnas, vyras ir vaikai
Onos Haverzotaitės.
Sakalauskaitė - Brazinskienė,
Michalina, ir dukterė Bra-
zinskaitė, Ona.
Stankus, Jurgis ir žmona
Lavonavičiūtė, abu iš Notenų
km., Platelių vl., Kretingos a.
Vaitkūnas, Juozas ir Kazys,
ir jų seserys Vaitkūnaitės,
Magdūtė, Marytė ir Onutė, iš
Čyčykų km., Alvito vl., Vilka-
viškio ap.

Ieškomeji arba apie juos
zinantieji maloniai prašomi
atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

AUSROS VARTŲ DIEVO
MOTINOS GARBEI
Novena

"Darb." galite gauti Nove-
na Aušros Vartų Dievo Motinos
garbei. Pradžioje novenos įdo-
miai aprašyta stebuklingojo
Švč. Panelės Aušros Vartų, Vil-
niuje paveikslu istorija. Kny-
gutės kaina 25c. Užsakymus
siųskite:
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
Funeral Home
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARASEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermentims Dykal
Tel. South Boston 8-2590
Avenue 2-2484

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermentims Dykal
Tel. SO 8-1437
South Boston 8-3960

YAKAVONIS
Funeral Home
741 No. Main St.
Brookton, Mass.
V. YAKAVONIS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermentims Dykal
Tel. Brookton 8-1580

WAITT
FUNERAL HOME
30 Emerson Ave
Brookton, Mass.
Edward J. Waitt
(Waitėkūnas)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermentims Dykal
Tel. Brookton 3368

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 Webster Ave.,
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
(Patarnavimas)
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
mentims dykal. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žei-
miausiomis kainomis.
Kainos tos pačios u kitus
miestus
Reikalavimai: Tel. TR-6-6434

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermentims Dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2600

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir
toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms
ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite

BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS, Savininkas
220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

BOSTONO ŽINIOS

Mišios šventos

bus laikomos 6:30 v.r., pankstintu laiku šį sekmadienį ir kitais sekmadieniais, vasaros metu, Šv. Petro parapijos bažnyčioje.

Gegužinės pamaldos

Sekmadienį, balandžio 30 d. prieš 7 v. po pietų, gegužės mėn. išvakarėse, bus laikomos Marijos garbei pamaldos. Per visą gegužės mėnesį gegužinės pamaldos bus laikomos sekančiais: sekmadieniais vietoje mišparų; pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — per rytines šv. mišias; trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais — 7:30 val. vakare.

Bažnyčia teikia gausių atlaidų už dalyvavimą viešose gegužinėse Marijos garbei pamaldose. Galima per šias pamaldas išmesti daug reikalingų Dievo malonių ir dalinių atlaidų. Gegužės pirmąją galima laimėti visuotinius atlaidus.

Tad gegužės mėnesyje yra gera proga pasimelsti prie Marijos, kad išprašius jos užtarymu Dievo reikalingų malonių sau ir artimui, ypač šeštadieniais. Marijos Fatimoje apsiėmęs pasakyti, mes galime per ją daug pelnyti malonių klystančiam pasauliui atversti.

Pamaldos

už Kraunelių šeimos mirusius narius, ryšium su amž. atilsį mano vyro Felikso Kraunelio mirties dviejų metų sukaktimi, įvyks šį šeštadienį 8:30 val. ryto, Šv. Petro bažnyčioje. Gimines, draugus ir pažįstamus maloniai kviečia

Morta Kraunelienė,
222 L St., So. Boston, Mass.

Adv. J. Grigalius

ALT Bostono skyriaus pirmininkas išvyko į Wilkes-Barre, Pa., ALRK Susivienijimo reikalais.

Ypatinga proga

LDS 1-ma kuopa šeštadienį, balandžio 29 d. 7:30 val. ruošia pobažnytinėje salėje ypatingą pobūvį Šv. Juozapo, šios darbininkų organizacijos globėjo, šventės išvakarėse. Šia proga inž. Kazys Daugėla, rodys ir aiškina įdomius pavaišklus iš lietuvių žiaurių pergyvenimų po rusais ir naciais. Taigi kas dabartini naujakurių yra kalbama žodžiais, yra duodama proga pamatyti vaizdais.

Dr. Leimonas pakalbės apie Šv. Juozapą, LDS organizacijos globėją. Kviečiame visus atsilankyti ir tuo pagerbti darbininkų globėją, nes mes visi esame darbininkai. Būkime solidarūs, kaip ir kituose darbininkų reikaluose, ir pagerbami savo patroną.

Sekmadienį, balandžio 30 d., 8 val. r. LDS 1-mos kuopos intencija bus atnašaujamos šv. Mišios, kurias atgiedos prel. K. Urbonavičius.

Vaikų Marijos Diena

Bostono diecezijos vaikučiai gegužės 13 d. švenčia **Marijos Dieną.** Tą dieną jie išklauso parapijos bažnyčioje šv. Mišių, eina prie šv. Sakramentų ir aukoja jiems, galimą pinigine auką Marijos altoriui papuošti. Kurie nori, gali atnešti gėlių ant Marijos altoriaus ir įtaisyti ką nors pastovesnio Marijos garbei. Mūsų parapijos vaikučiai prašomi pasimelsti, bent Marijos Dieną, ypatingų Dievo malonių vaikučiams, kurie prie pirmų šv. Sakramentų. Jų bus apie 100.

Grįžo iš Chicagos

Antradienį, baritonas St. Liepas grįžo iš Chicagos, kur dainavo Tėvų Marijonų ruoš-tame koncerte. Sekmadienį jis dainuoja Jordan Hall Lietuvių Radio Valandos koncerte.

Rekolekcijos

Jurgis Aukštikalnis Šv. Petro parapijos Šv. Vardo Draugijos pirmininkas praneša, kad ši organizacija lietuvių tėvų pranciškonų kviečiama, rengia trumpas rekolekcijas Pranciškonų Vienuolyne, Kennebunk Port, Maine. Vyrai išvažiuos penkt. geg. 26 d., vakare, gražioje gamtoje ir tyrame ore atlikti dvasines pratybas. Grįš sekm. geg. 28 d. vakare. Jau pasižadėjo dalyvauti gražūs būrelis senesniųjų, naujai atvykusiųjų, ir jaunuolių lietuvių. Šv. Vardo Draugija ir tėvai pranciškonai kviečia vyrus iš visų lietuvių kolonijų į šį ramų kempelį dvasinėms jėgoms atnaujinti ir sustiprinti. Smulkesnes informacijas galima gauti iš Draugijos narių ir kun. Kontauto arba ateinančiame draugijos susirinkime ge. 14 d. 8:00 v. r.

Pagerbė Lietuvos konsulą

Lietuvos Vyčių organizacijos garbės pirmininkas M. Norkūnas iš Lawrence, Centro pirmininkas Jonas L. Juozaitis iš Chicagos ir southbostonietis buv. centro pirm. Pr. Razvadauskas š. m. balandžio mėn. 26 d. atsilankė pas Lietuvos garbės konsulą adv. A. O. Shallną ir jam įteikė meniškai aptaisytą Lietuvos albumą. Albumas įteiktas "L. Vyčių organizacijos dienų" proga pagerbiant N. Lietuvos atstovą ir išreiškiant padėką už rūpinimąsi Amerikos lietuvių jaunimu.

Po to gerb. Lietuvos konsulas adv. A. O. Shallna su svečiais aplankė "Darbininko" redakciją ir spaustuve.

Malonu bus pasiklausyti

Šv. Petro par. darbštus choras, uoliam muzikui Jeronimui Kačinskui diriguojant, dalyvauja LRV programoje, bal. 30 d., 3:30 v. po pietų, Jordan Hall, Bostone, sykiu su artistais Liepa, Juška, Daugėliene ir Griškaite.

Išgirsime Dviejų Kontinentų Menininkus

Atsilankę sekmadienį į Lietuvių Radio Valandos Koncertą turėsime progos išgirsti dviejų kontinentų, Amerikos ir Europos, menininkus. Solistė S. Griškaitė ir Rapolas Juška yra Amerikoje gimę ir augę ir šioje šaly išsilavinę menininkai. Tuo tarpu baritonas Stasys Liepas, Stasė Daugėlienė ir komp. Jeronimas Kačinskas yra Lietuvoje gimę ir augę, ten mokėsi ir dainavę. Šv. Petro parapijos choras susideda iš čia augusių ir iš tremties atvykusių. Nepraleiskime progos juos išgirsti ir jais pasigerėti.

Atvyko 61 lietuvių tremtinių šeima

Trečiadienį, balandžio 26 d. į Commonwealth uostą, So. Boston, įplaukė "Gen. Heintzelman" su apie 1300 tremtinių iš Vokietijos. Pažymėtina, kad atvyko 61 lietuvių tremtinių šeima. Atvykusius sutiko Antanas F. Kneizys, Massachusetts valstijos išvietintiems žmonėms priimti komisijos narys; uoste sutiko ir patarnavo p. Juozas B. Laučka iš New Yorko, NCWC atstovas, ir vietinės lietuvių. Lietuvių sąrašas jau buvo paskelbtas "Darbininke". Į Naująją Angliją atvyko gausi Paulikonų šeima: —Pranas ir Elžbieta Paulikonai ir

Lietuviško teatro belaukiant

Praeitais metais į So. Bostoną atvyko žymus lietuvių dramos aktorius, **Henrikas Kačinskas.** Kiek vėliau į Bostoną atvyko daug ir kitų mūsų kultūrininkų. Tačiau iš dramos aktorių profesionalų niekas daugiau neatvyko. Užtat jau senokai atvyko ir čia gyvena nepriklausomos Lietuvos teatro gyvenime žymią vietą užėmęs rašytojas, **Antanas Gustaitis.**

Bostono ir jo apylinkės visuomenė jau turėjo progos pažinti Antaną Gustaitį, daugiau kaip humoristinių eilių autorių. Reikia atsiminti, kad Antanas Gustaitis yra ir dramaturgas, kurio veikalai buvo vaidinami Lietuvoje ir tremtyje. Amerikos lietuvių kolonijose jau daug kur vaidintas su pasisekimu jo "Sekminių Vainikas".

Laimingu būdu į Bostoną atvyko ir apsigyveno Lietuvos pasireiškęs talentingas teatro dekoratorius, dail. **V. Andriušis.** H. Kačinskas, pradėjęs galvoti apie teatrinę veiklą, jau galėjo jaustis ne visai vienas.

Tiesia, trūko aktorių - bendradarbių. Teko imtis naujų aktorių ugdymo. Kai kam gali atrodyti, kad H. Kačinsko dramoms studija per ilgai ne-

pasirodė. Būtų didelė klaida taip manyti. Aktorių, kuris kasdien atsiduoda vien tik savo studijos darbui, negalima paruošti nei per pusę metų, nei per metus. Či mūsų jauni vyrai ir moterys, kurie atėjo į H. Kačinsko studiją, visi dirba dirbtuvėse. Be to, dalyvauja chore, šokių grupėje, ar kitaip visuomeniniame darbe. Prie geriausių norų studija galėjo turėti pamokas tik du kartu savaitėje. Studijai patalpas davė, nieko už jas neimdamas, Šv. Petro parapijos klebonas kun. **Pr. Virmauskis.** Už ką jam dėkingi visi, kuriems rūpi lietuviškos kultūros darbas.

Po minimalaus teorinio pasirengimo, studija pradėjo repetuoti A. Gustaitio "Sekminių Vainiką". Šis veikalas yra per trumpas, su juo vienu studija pasirodyti negalėjo. Per tą laiką Ant. Gustaitis paravė antrą veikalą, kuriame linksmai vaizduojamas senųjų ir naujųjų lietuvių ateivių gyvenimas Amerikoje. Pradėjus antrą veikalą ruošti, buvo pagalgvota ir apie patalpas, apie sceną, dekoracijas ir kostiumus.

Pasirodė, kad tik High School, Thomas Park, scenoje yra įmanoma tuos veikalus

AKTORIUS
Henrikas Kačinskas

pastatyti. Bet ir tai yra bėdų: negalima scenoje kalti vinių. Teko statyti iš medžio sceną scenoje, (stage angliškai). Tai sudarė nemaža rūpesčio Henr. Kačinskui.

Reikalingas medžiagas dekoracijoms ir kostiumams teko pirkti. Pinigus tam reikalui davė Kultūros Rėmėjai. Jie taip pat ėmėsi atlikti pirmojo vaidinimo organizacinį ir administracinį darbą tiek, kiek jis nesiriša su scena: platinant bilietus, palaikys tvarką salėje ir kitus.

Nėra abejonės, kad dail. Andriušis įveda daug sielos į dekoracijas ir žiūrovai pamatys scenoje ne tik Ameriką, bet ir Lietuvos ūkininko sodybą tokią gražią, kokią turėjome Nepriklausomybės metais.

Neįmanoma visko aprašyti; reikia ateiti ir pamatyti, ko dar nesame matę. Išgykime bilietus iš anksto, nes vietų tikrai gali pritrūkti. Parodykime, kad mokame įvertinti, tas mūsų menininkų pastangas, kad norime juos turėti savo tarpe ir laikus nuo laiko sulaukti pasirodant lietuvišką teatrą.

Pirmasis pavasarinis piknikas

LRKSA Boston'o 94-toji kuopa š. m. gegužės mėn. 28 dieną rengiasi suteikti visiems Boston'o ir apylinkių lietuviams progą pirmą kartą šį pavasarį gražioje gamtoje,

Romuvos parke, Brockton'e papiknikauti.

Piknike gros geras orkestras, veiks puikus bufetas ir svečiams bus pateikta daug įdomių staigmenų.

Visos kitos lietuviškos organizacijos ir draugijos prašomos minimą dieną, būtent gegužės - May mėn. 28 d., nuo bet kurių parengimų atsisa-kyti.

Pikniko rengimo komisijos nariai posėdžiui renkasi penktadienį, balandžio mėn. 28 d., 7:30 val. vak., "Darbininke".
Sekretorius.

Lietuvos Vyčių vadai Bostone

Lietuvos Vyčių centro pirmininkas Jonas L. Juozaitis iš Chicagos, vizituodamas Naujosios Anglijos kuopas, š. m. balandžio mėn. 25 d. (antradienį) aplankė taip pat ir Bostono vyčių kuopas, pasidžiaugdamas jų gražiu darbu ir uolumu. Jonas L. Juozaitis toliau vyksta į Worcester, Mass., Du Bois, Pa. ir Cleveland, Ohio. Išvykdamas į tolimesnį maršrutą buvo užėjęs į "Darbininką" drauge su L. Vyčių steigėju ir garbės pirmininku M. Norkūnu iš Lawrence ir buv. Centro pirmininku Pr. Razvadausku. Ta pačia proga lankėsi vytis Pr. Vaškas iš Newark, N. J. ir J. Jonikas iš Chicagos. Jonas L. Juozaitis įkalbėjo į Lietuvių Radijo Valandos programą.

DAILININKAS
Viktoras Andriušis

jų šeši vaikučiai, jauniausia Angelika, 17 mėnesių amžiaus. Į So. Bostoną atvyko Alina Jurevičius, Salomėja Rimšienė su dviem vaikučiais, Stasys r Monika Grubliauskai, Petras ir Aleksandra Strikaičiai ir jų dukrelė Birutė. Atvykęs Kan. M. Sandanavičius vyksta į Portland, Ore.

Sveikiname ir linkime visiems sėkmingai įsikurti.

Iš teisininkų veiklos

Praėjusį sekmadienį Lithuanian Agency patalpose buvo sušauktas Liet. Teisininkų D-jos narių susirinkimas.

Lietuvos garbės konsulas adv. A. Shallna skaitė paskaitą: "Korporacijos Amerikos įstatymuose". Diskusijos iškelta daug įdomių klausimų iš korporacijų steigimo ir veiklos.

Po to apsvartyta keletas kitų organizacijos reikalų. Tarp kito nutarta išleisti anglų kalba pilną rinkinį Lietuvos sutarčių su Sovietų Sąjunga, kurias pastaroji sulaužė.

Taip pat nutarta šelpti li-kusius Vokietijoje teisininkus. Pažymėtina, kad tą teisininkų ryžtą labai širdingai parėmė susirinkime buvęs žinomas Bostono real estate biznierių ir senas lietuvių veikėjas A. Ivas, paaukodamas šalpos reikalui \$20.

Liet. Teis. D-jos narių susirinkimai šaukiami kiekvieną mėnesį. Tuose susirinkimuose seni amerikiečiai teisininkai skaito referatus iš Amerikos teisės.

Rengia šokius

So. Bostono Vyčiai, norėdami sukurti lietuvišką Baseball ratelį, rengia šokius, į kuriuos kviečia visus jaunimo ir sporto rėmėjus šeštadienį bal. 29 d., 8-12 v.v. So. Boston Muncipal Building, 535 E. Broadway. Gros populiarus Al Stevens lietuvių orkestras. Jaunimas užtikrina visiems gražų ir malonų pasilinksminimą. Kviečiami jauni ir seni dalyvauti šokiuose ir tuo prisidėti prie mūsų parapijos Vyčių ratelio palaikymo. Dalyvaukime visi.

RAŠYTOJAS
Antanas Gustaitis

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

WESX — 1230 kilocycles, Salem, Mass.

Šeštadienį, balandžio 29 d., 1:15 v. p. pietų įvyks Lietuvių Radio Valandos programa. Iš WESX radio stoties — 1230 kilocycles, Salem, Mass. bus transliuojamos liaudies dainos, muzikos kuriniai, pranešimai, sveikinimai ir kalbos.

Jeigu norite ką nors paskelbti ar pasveikinti, tai siųskite savo pranešimus ir sveikinimus šiuo adresu:

LITHUANIAN RADIO HOUR

366 West Broadway South Boston 27, Mass.
Telephonai: SOutH Boston 8-6608 arba NORwood 7-1449

LIETUVIŲ TEATRAS BOSTONE

Henriko Kačinsko

dramos studija
stato

Antano Gustaitio

"ŠILKINIAI PANČIAI"

I veiksmo komedija

ir

"SEKMINIŲ VAINIKAS"

I veiksmo vaizdelis

Dekoracijos ir kostiumai dail. Viktoro Andriušio

Pirmas vaidinimas įvyks gegužės mėn. 7 d., 3 val. p.p.
Thomas Park High School salėje
Bilietų kainos \$1.50 ir \$1.00

Šeštadienį, Balandžio - April 29, 7:30 val. vakare parapijos svetainėje West Fifth St., So. Boston, bus rodomi ant ekrano iš tremtinių gyvenimo Vokietijoje JUDAMIEJI PAVEIKSLAI. Filmą rodys inž. Kazys Daugėla iš Manchester.